

Warszawa, dnia 23 grudnia 2024 r.

Poz. 101

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA NAUKI**

z dnia 20 grudnia 2024 r.

w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, 295 i 1598 oraz z 2024 r. poz. 619, 1685 i 1863) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się zasady (politykę) rachunkowości w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. W roku 2024 w księgach rachunkowych dysponenta środków budżetu państwa trzeciego stopnia części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka w księdze pomocniczej QNT ST:

- 1) w ewidencji ilościowo-wartościowej są wprowadzane środki trwałe, których jednostkowa wartość początkowa przekracza kwotę 1 000 zł oraz okres ich używania jest dłuższy niż rok;
- 2) w ewidencji ilościowej są wprowadzane środki trwałe, których jednostkowa wartość początkowa nie przekracza kwoty 1 000 zł.

§ 3. Traci moc zarządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Ministerstwie Edukacji i Nauki (Dz. Urz. MEiN poz. 131 oraz z 2023 r. poz. 114).

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2024 r.

Minister Nauki: *D. Wieczorek*

Załącznik do zarządzenia Ministra Nauki z dnia 20 grudnia 2024 r. (Dz. Urz. Min. Nauk. poz. 101)

ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI W MINISTERSTWIE NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Dział 1. Przepisy ogólne dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego

1. W Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zwanym dalej „Ministerstwem”, jest prowadzona obsługa finansowo-księgową dysponenta części budżetowych 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, 67 – Polska Akademia Nauk i 90 – Akademia Kopernikańska oraz dysponenta środków budżetu państwa trzeciego stopnia części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, zwanego dalej „dysponentem trzeciego stopnia”.

2. Obsługa finansowo-księgową dysponenta części budżetowych oraz dysponenta trzeciego stopnia jest prowadzona w siedzibie Ministerstwa przy ul. Wspólnej 1/3, 00-529 Warszawa.

3. Księgi rachunkowe w Ministerstwie są prowadzone zgodnie z:

- 1) ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.);
- 2) ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.);
- 3) rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1718);
- 4) rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342);
- 5) rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 454, z późn. zm.).

4. Ilekroć w zasadach (polityce) rachunkowości w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zwanych dalej „Polityką”, jest mowa o:

- 1) dysponencie części budżetowej – rozumie się przez to Ministra Nauki, zwanego dalej „Ministrem”;
- 2) dysponencie trzeciego stopnia – rozumie się przez to Ministra, którego zadania w tym zakresie wykonuje Dyrektor Generalny Ministerstwa.

5. Rokiem obrotowym jest rok budżetowy (rok kalendarzowy).

6. W skład roku obrotowego wchodzi okresy sprawozdawcze, które obejmują miesiąc, kwartał i półrocze, za które są sporządzane sprawozdania budżetowe oraz inne sprawozdania sporządzane na podstawie ksiąg rachunkowych, w tym sprawozdania finansowe.

7. Dniem bilansowym jest dzień, na który Ministerstwo sporządza sprawozdanie finansowe.

8. Wynik finansowy Ministerstwa jest ustalany zgodnie z wariantem porównawczym rachunku zysku i strat na koncie 860 – Wynik finansowy.

9. Na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych są sporządzane sprawozdania finansowe dla dysponenta części budżetowych 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, 67 – Polska Akademia Nauk i 90 – Akademia Kopernikańska oraz dla dysponenta trzeciego stopnia, składające się z:

- 1) bilansu;

- 2) rachunku zysków i strat (wariant porównawczy);
- 3) zestawienia zmian w funduszu;
- 4) informacji dodatkowej.

10. Sprawozdania, o których mowa w ust. 9, stanowią sprawozdanie finansowe jednostkowe Ministerstwa.

11. Łączne sprawozdanie finansowe Ministerstwa stanowi sumę sprawozdania finansowego jednostkowego Ministerstwa i sprawozdań finansowych jednostek budżetowych podległych dysponentowi części budżetowych.

12. Do zestawień obrotów i sald na określonych kontach wykorzystuje się techniki komputerowe, które umożliwiają prawidłowe ustalenie wysokości tych obrotów.

13. Budynek stanowiący siedzibę Ministerstwa znajduje się na terenie strzeżonym.

14. Wysokość zaliczki stałej wynosi maksymalnie 3 000 zł.

Dział 2. Księgi rachunkowe

1. Księgi rachunkowe są prowadzone w siedzibie Ministerstwa odrębnie dla dysponenta części budżetowej i dla dysponenta trzeciego stopnia, w języku polskim i w walucie polskiej, w złotych i groszach.

2. Księgi rachunkowe są prowadzone z zastosowaniem technik komputerowych. Za równoznaczne z księgami rachunkowymi uznaje się komputerowe zbiory danych tworzące system finansowo-księgowy.

3. Księgi rachunkowe są prowadzone na bieżąco z odzwierciedleniem stanu rzeczywistego i zapewnieniem kompletności ujęcia wszystkich operacji gospodarczych zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

4. Księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, zwanych dalej „zapisami”, obrotów i sald, które tworzą:

- 1) dziennik, składający się z dzienników częściowych;
- 2) księgę główną (konta syntetyczne);
- 3) księgi pomocnicze (konta analityczne);
- 4) zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej (syntetycznych) oraz sald kont ksiąg pomocniczych (analitycznych);
- 5) wykaz składników aktywów i pasywów (inwentarz).

5. Zakładowy plan kont określa załącznik do Polityki – Rejestry księgowe i zakładowy plan kont. Zakładowy plan kont zawiera wykaz kont księgi głównej (syntetycznych) wraz z opisem kont w zakresie dysponenta części budżetowej i dysponenta trzeciego stopnia.

6. Zakładowy plan kont umożliwia:

- 1) sporządzanie sprawozdań budżetowych, sprawozdań finansowych oraz innych sprawozdań sporządzanych na podstawie ksiąg rachunkowych;
- 2) ewidencję operacji dotyczących wykonania budżetu w układzie zadaniowym.

7. Księgi pomocnicze mogą być rozbudowywane w ciągu roku obrotowego zgodnie z kwalifikacją źródła finansowania. Rozbudowa ksiąg pomocniczych nie wymaga dokonywania zmian w Polityce.

8. Dziennik służy do chronologicznego ujęcia wszystkich operacji gospodarczych. Zgodność sumy zawartych w nim zapisów z łącznymi obrotami kont syntetycznych (zestawienia obrotów i sald kont syntetycznych) potwierdza kompletność i poprawność (co do wartości) ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych.

9. Konta księgi głównej zawierają zapisy o zdarzeniach gospodarczych w ujęciu systematycznym. Na kontach księgi głównej obowiązuje ujęcie zarejestrowanych uprzednio lub równocześnie zdarzeń gospodarczych w dzienniku, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu. Zapisów na określonym koncie księgi głównej dokonuje się w kolejności chronologicznej.

10. Konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem zapisów kont księgi głównej.

11. Do ksiąg rachunkowych danego okresu sprawozdawczego wprowadza się każde zdarzenie gospodarcze, które nastąpiło w tym okresie.

12. Księgi rachunkowe zamyka się nie wcześniej niż po wprowadzeniu wszystkich zapisów dotyczących danego roku budżetowego, w szczególności w zakresie budżetu zadaniowego, jednak nie później niż do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku budżetowym.

13. Zamknięcie ksiąg rachunkowych następuje przez nieodwracalne wyłączenie możliwości dokonywania zapisów w zbiorach danych tworzących zamknięte księgi rachunkowe.

14. Dla zachowania ciągłości w prowadzeniu ewidencji księgowej, uzgodnienie bilansu otwarcia następuje nie wcześniej niż po sporządzeniu łącznego sprawozdania finansowego Ministerstwa za poprzedni rok budżetowy, jednak nie później niż w terminie 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego.

Dział 3. Dowody księgowe

1. Podstawą dokonania zapisu w księgach rachunkowych są następujące dowody księgowe:

- 1) zbiorcze – służące do dokonania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, które są wymienione w dowodzie zbiorczym pojedynczo;
- 2) korygujące – stanowiące podstawę skorygowania poprzednich zapisów w księgach rachunkowych;
- 3) zastępcze – wystawione do czasu otrzymania zewnętrznego obcego dowodu źródłowego albo w przypadku uzasadnionego braku możliwości jego uzyskania;
- 4) rozliczeniowe – ujmujące już dokonane zapisy według innych kryteriów klasyfikacyjnych;
- 5) zewnętrzne obce – otrzymane od kontrahentów (np.: faktury, paragony, noty obciążeniowe, noty uznaniowe, wyciągi bankowe);
- 6) zewnętrzne własne – przekazywane w oryginale kontrahentom (np.: noty obciążeniowe, noty uznaniowe, decyzje);
- 7) wewnętrzne – dotyczące operacji wewnątrz Ministerstwa, do których zalicza się pliki łącznikowe generowane przez inne programy wykorzystywane w Ministerstwie do obsługi zadań merytorycznych, a z których dane są importowane bezpośrednio do modułu księgowość (F–K); pliki te mają swoje odzwierciedlenie w postaci papierowej, dołączanej do wyciągu bankowego;
- 8) wewnętrzne własne – dotyczące operacji wewnątrz Ministerstwa, sporządzane przez pracowników Ministerstwa, w szczególności polecenie księgowania zaangażowania wynagrodzeń, dowody wewnętrzne dotyczące rozliczenia podatku od towarów i usług w transakcjach wewnątrzspółnotowych, zaangażowanie wartości zużycia mediów, która nie została określona w umowie;

9) informacje o rozliczonych umowach o udzielenie dotacji – zatwierdzone zestawienia informacji o rozliczonych umowach o udzielenie dotacji albo zatwierdzone sprawozdanie merytoryczno-finansowe dotyczące umowy o udzielenie dotacji.

2. Dowód księgowy zawiera elementy określone przepisami prawa oraz dodatkowo oznaczenie klasyfikacji budżetowej, w tym część, rozdział, paragraf i działanie z budżetu zadaniowego.

3. Dowody księgowe podlegają kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej.

4. Kontrola merytoryczna jest dokonywana w komórkach organizacyjnych odpowiedzialnych za dokonanie danej operacji gospodarczej.

5. Kontrola formalno-rachunkowa jest dokonywana w komórkach organizacyjnych właściwych w zakresie obsługi finansowej dysponenta części budżetowej i dysponenta trzeciego stopnia.

6. Potwierdzenie dokonania kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej dowodu księgowego jest uwidaczniane na tym dowodzie za pomocą daty i podpisu osoby sprawdzającej.

7. Zestawienie zbiorcze dowodów księgowych obejmuje dowody księgowe dokumentujące operacje gospodarcze dokonane w danym okresie sprawozdawczym oraz umożliwia sprawdzalne powiązanie ujętych w nim kwot z dowodami księgowymi, na podstawie których zostało sporządzone.

8. Numeracja dowodów księgowych jest nadawana automatycznie odpowiednio przez moduł księgowość (F–K) albo moduł księga po wprowadzeniu i potwierdzeniu zapisu. Dla każdego rejestru księgowego albo definicji numeracja zawiera rok, miesiąc i kolejny numer dowodu księgowego. Numeracja jest nadawana narastająco w okresie danego miesiąca. W rejestrze zaangażowania umów i rejestrze zaangażowania delegacji zagranicznych w zakresie dysponenta trzeciego stopnia numeracja dowodów księgowych jest nadawana narastająco od początku roku.

9. Dowód księgowy opiewający na walutę obcą, który wpłynął do komórki organizacyjnej właściwej w zakresie obsługi finansowej i został zapłacony w tym samym okresie sprawozdawczym, ujmuje się w ewidencji kosztów i zobowiązań w złotych według kursu z dnia zapłaty.

10. Dowody księgowe są przechowywane w komórkach organizacyjnych właściwych w zakresie obsługi finansowej dysponenta części budżetowej i dysponenta trzeciego stopnia.

Dział 4. System informatyczny

1. Księgi rachunkowe w zakresie dysponenta części budżetowych oraz dysponenta trzeciego stopnia są prowadzone elektronicznie przy użyciu programu komputerowego System Quorum – Zintegrowany System Informatyczny – wersja Quorum 2024/3, zwanego dalej „systemem Quorum”, opracowanego przez QNT Systemy Informatyczne sp. z o.o. z siedzibą w Zabrzu, ul. Knurowska 19. Firma QNT Systemy Informatyczne sp. z o.o. udostępnia nowe edycje (wersje) systemu Quorum dostosowane do aktualnie obowiązujących przepisów prawa. Oprócz numerów edycji (wersji) moduły oraz aplikacje systemu Quorum mogą mieć dodatkową numerację wydania, która ulega zmianie po każdorazowej aktualizacji w wyniku wprowadzenia zmian w funkcjonalności, wynikających ze zmian przepisów prawa lub potrzeb Ministerstwa. Algorytmy i parametry mogą się zmieniać w zależności od zmian w systemie Quorum wynikających np. ze zmian przepisów prawa.

2. Ewidencja księgowa w systemie Quorum jest prowadzona odrębnie w zakresie dysponenta części budżetowej oraz dysponenta trzeciego stopnia.

3. System Quorum jest oparty na rozwiązaniach bazodanowych Sybase Inc. Adaptive Server Anywhere i zapewnia pełną integralność i bezpieczeństwo danych przez zastosowanie procesu kontroli transakcji i automatycznego odwracania wprowadzonych zmian w przypadku przerwania procedury. W specjalnych plikach: E:\qnt\baza\BG\qnt_dane.db i E:\qnt\baza\BG\qnt_dane.log (dla dysponenta trzeciego stopnia) oraz E:\qnt\baza\DE\qnt_dane.db i E:\qnt\baza\DE\qnt_dane.log (dla dysponenta części budżetowej) na serwerze

„Kawka.mii.gov.pl” są utrzymywane dzienniki transakcji i zmian dokonywanych w bazie. Baza danych jest szyfrowana z zastosowaniem zaawansowanych algorytmów kryptograficznych uniemożliwiających odczyt informacji wprost z plików, bez pośrednictwa oprogramowania. Podczas przesyłania danych do baz danych przez sieć zapytań i ich wyników pakiety są szyfrowane. Warunkiem uzyskania dostępu do danych w trybach odczytu i zapisu jest pomyślne logowanie do systemu Quorum przy użyciu hasła przez użytkownika posiadającego uprawnienia pozwalające na dostęp do tych danych. Do zarządzania dostępem użytkowników do poszczególnych modułów systemu Quorum służy osobny serwer logowania (serwer domeny MNII).

4. System Quorum jest zbudowany z modułów składających się na księgę główną i księgi pomocnicze:

- 1) moduł księgowość (F–K) – służy do ewidencji finansowo-księgowej, na podstawie której są sporządzane sprawozdania finansowe i budżetowe;
- 2) moduł płace – służy do sporządzania list płac na podstawie kartotek osobowych, pozwala na automatyczne tworzenie indywidualnych kartotek pracowników oraz przygotowywanie informacji na potrzeby deklaracji rozliczeniowych wymaganych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych;
- 3) moduł kadry – służy do ewidencji kadrowej, sporządzania kartotek pracowniczych, sprawozdań i deklaracji (eksport do programu „Płatnik”);
- 4) moduł ST – służy do ewidencji środków trwałych w podziale na grupy i dokumentów dotyczących środków trwałych (w tym kartotek i ewidencji obrotu) oraz umożliwia tworzenie zestawień tych środków;
- 5) moduł magazyn – służy do ewidencji stanów magazynowych w kartotekach magazynowych i prowadzenia obsługi magazynowej;
- 6) moduł Qdeklaracje – służy do ewidencji deklaracji podatkowych i przekazywania ich do urzędów skarbowych;
- 7) moduł QJP – służy do sporządzania jednolitego pliku kontrolnego (JPK_VAT);
- 8) moduł KZ – służy do prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej prowadzonej przy Ministerstwie;
- 9) moduł Asystent Zarządzania Finansowaniem – wspomaga moduł księgowość (F–K) w planowaniu i kontroli wydatków przez ewidencjonowanie oraz obsługę planu finansowego, ewidencję wniosków o zabezpieczenie środków, umów z kontrahentami i faktur potwierdzających dokonanie zakupu;
- 10) moduł Asystent Rozliczenia Płac – wspomaga moduł płace przez rozliczenie płac według określonych kryteriów (klasyfikatorów) w szczególności, w przypadku gdy składniki wynagrodzeń są finansowane z różnych źródeł.

5. Szczegółowy opis systemu Quorum wraz z wykazem funkcji dla poszczególnych modułów, opisem algorytmów i parametrów, systemu ich przetwarzania oraz systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów stanowi, opracowany przez firmę QNT Systemy Informatyczne sp. z o.o., odrębny dokument „Wkład do polityki rachunkowości opis systemu informatycznego QNT.pdf”.

6. Aktualizacja wersji systemu Quorum nie wymaga aktualizacji Polityki. Informacja o kolejnej wersji systemu Quorum jest dołączana do dokumentu, o którym mowa w ust. 5.

7. Właściwy główny księgowy wyraża zgodę na aktualizację wersji systemu Quorum poprzez akceptację drogą elektroniczną wniosku przygotowanego przez komórkę właściwą do spraw obsługi informatycznej komórek organizacyjnych Ministerstwa.

Dział 5. Bezpieczeństwo i ochrona danych

1. W celu zabezpieczenia zapisów gromadzonych na informatycznym nośniku danych w systemie Quorum

są stosowane zasady, o których mowa w art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

2. W celu ochrony danych w systemie Quorum stosuje się:

- 1) wykonywanie kopii zapasowych systemu Quorum, w tym kopii zapasowych programu, baz danych, plików oraz wszelkich danych konfiguracyjnych tego systemu;
- 2) odpowiedni poziom zarządzania dostępem do systemu Quorum lub określonego modułu tego systemu;
- 3) profilaktykę antywirusową;
- 4) fizyczną ochronę nośników i sprzętu przed kradzieżą, zniszczeniem lub nieuprawnionym dostępem;
- 5) szyfrowanie połączeń między użytkownikiem systemu Quorum a tym systemem;
- 6) szyfrowanie nośników, na których są przechowywane dane przetwarzane w systemie Quorum i ich kopie zapasowe.

3. Kopie zapasowe są tworzone cyklicznie, co pozwala na odtworzenie danych i systemu operacyjnego w przypadku awarii. Kopie zapasowe są tworzone przez Administratora Aplikacji albo Administratora Technicznego, automatycznie przez skrypt do kopii zapasowej. Kopie zapasowe są tworzone z uwzględnieniem:

- 1) systematyczności ich tworzenia;
- 2) czasu wymaganego do odtworzenia w przypadku awarii;
- 3) tworzenia dokumentacji z przeprowadzonych czynności.

4. Administrator Aplikacji:

- 1) ustala z Administratorem Technicznym proces tworzenia kopii zapasowych oraz okres ich retencji wraz z Opiekunem systemu Quorum;
- 2) określa częstotliwość tworzenia kopii zapasowych oraz czas ich retencji;
- 3) zleca co pół roku odtwarzanie przetwarzanych danych i danych konfiguracyjnych;
- 4) weryfikuje poprawność odtworzenia kopii zapasowych oraz integralność odtworzonych danych;
- 5) koordynuje proces odtwarzania danych w trybie awaryjnym.

5. Administrator Techniczny:

- 1) nadzoruje proces tworzenia kopii zapasowych;
- 2) określa częstotliwość oraz techniczny sposób tworzenia kopii zapasowych (sprzęt, oprogramowanie, nośniki);
- 3) przeprowadza co pół roku odtwarzanie przetwarzanych danych i danych konfiguracyjnych;
- 4) odtwarza dane w trybie awaryjnym;
- 5) zabezpiecza sprzęt niezbędny do odtworzenia danych;
- 6) dostarcza nośniki przeznaczone do tworzenia kopii zapasowych.

6. Pełna kopia zapasowa systemu Quorum jest wykonywana po każdorazowym wprowadzeniu zmian do aplikacji, w dwóch egzemplarzach, które są przechowywane na serwerach w dwóch różnych lokalizacjach.

7. Pełna kopia zapasowa danych przetwarzanych w systemie Quorum jest wykonywana nie rzadziej niż raz na dobę, w dwóch egzemplarzach, które są przechowywane na serwerach w dwóch różnych lokalizacjach.

8. Pełna kopia zapasowa danych konfiguracyjnych w systemie Quorum jest wykonywana nie rzadziej niż raz w tygodniu, w dwóch egzemplarzach, które są przechowywane na serwerach w dwóch różnych lokalizacjach.

9. Kopia archiwalna systemu Quorum jest wykonywana na zlecenie Administratora Aplikacji.

10. Dostęp do systemu Quorum lub jego modułów jest nadawany pracownikom Ministerstwa zgodnie z zakresem obowiązków i przypisaną rolą w tym systemie.

11. Zbiory księgowe oraz nośniki informatyczne, na których zostały one zapisane, są przechowywane w strzeżonych pomieszczeniach w budynku, o którym mowa w dziale 1 ust. 13. Ochronę przed dostępem osób nieupoważnionych, zniszczeniem lub kradzieżą zapewniają zabezpieczenia pomieszczeń.

12. System Quorum umożliwia prowadzenie kontroli ewidencjonowanych operacji gospodarczych w szczególności przez:

- 1) ich sprawdzenie z planem finansowym;
- 2) akceptację zapisów odpowiednio w module księgowość (F–K), co czasowo uniemożliwia dokonywania zmian;
- 3) zatwierdzanie zapisów odpowiednio w module księgowość (F–K), co trwale uniemożliwia dokonywanie zmian.

13. Na koniec roku obrotowego treści ksiąg rachunkowych są przenoszone na informatyczny nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji, przez czas nie krótszy od wymaganego przy przechowywaniu ksiąg rachunkowych, lub drukowane.

Dział 6. Środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz zapasy

1. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne stanowią aktywa Ministerstwa, niezaliczane do aktywów obrotowych, o okresie używania dłuższym niż rok.

2. W księdze pomocniczej QNT ST:

- 1) w ewidencji środków trwałych, oznaczonej ST, są wprowadzane środki trwałe, których jednostkowa wartość początkowa przekracza kwotę 10 000 zł oraz okres ich używania jest dłuższy niż rok;
- 2) w ewidencji ilościowo-wartościowej, oznaczonej ST–IW, są wprowadzane środki trwałe, których jednostkowa wartość początkowa przekracza kwotę 1 500 zł, oraz okres ich używania jest dłuższy niż rok;
- 3) w ewidencji ilościowej, oznaczonej ST–I, są wprowadzane środki trwałe, których jednostkowa wartość początkowa nie przekracza kwoty 1 500 zł;

3. Środki trwałe, o których mowa w ust. 2 pkt 3, o okresie używania dłuższym niż rok są księgowane bezpośrednio w koszty rodzajowe i nie podlegają zaewidencjonowaniu na kontach Zespołu 0 – Aktywa trwałe.

4. W ewidencji wartości niematerialnych i prawnych przepis ust. 2 pkt 1 stosuje się odpowiednio.

5. W przypadku oddania przez dysponenta części budżetowej do używania własnych lub zakupionych środków trwałych albo wartości niematerialnych i prawnych na podstawie umowy o oddaniu korzystającemu środka trwałego albo wartości niematerialnych i prawnych do odpłatnego używania albo do odpłatnego używania i pobierania pożytków na czas oznaczony, środki te i wartości zalicza się do aktywów trwałych korzystającego, jeżeli umowa spełnia co najmniej jeden z następujących warunków:

- 1) przenosi własność jej przedmiotu na korzystającego po zakończeniu okresu, na który została zawarta;
- 2) określa prawo do nabycia jej przedmiotu przez korzystającego po zakończeniu okresu, na który została zawarta, po cenie niższej od wartości rynkowej z dnia nabycia;
- 3) okres, na jaki została zawarta odpowiada w przeważającej części przewidywanemu okresowi ekonomicznej użyteczności środka trwałego lub wartości niematerialnej lub prawnej, przy czym nie może być on krótszy niż 3/4 tego okresu; prawo własności przedmiotu umowy może być przeniesione na korzystającego po upływie okresu, na który umowa została zawarta;
- 4) suma opłat pomniejszonych o dyskonto, ustalona w dniu zawarcia umowy i przypadająca do zapłaty w okresie jej obowiązywania, przekracza 90% wartości rynkowej przedmiotu umowy na ten dzień; w sumie opłat uwzględnia się wartość końcową przedmiotu umowy, którą korzystający zobowiązuje się zapłacić za przeniesienie na niego własności tego przedmiotu; do sumy opłat nie zalicza się płatności na rzecz korzystającego za świadczenia dodatkowe, podatków oraz składek na ubezpieczenie tego przedmiotu, jeżeli korzystający pokrywa je niezależnie od opłat za używanie;
- 5) zawiera przyrzeczenie dysponenta części budżetowej do zawarcia z korzystającym kolejnej umowy o oddanie do odpłatnego używania albo do odpłatnego używania i pobierania pożytków przedmiotu umowy lub przedłużenia umowy dotychczasowej, na warunkach korzystniejszych od przewidzianych w dotychczasowej umowie.

6. Zapasy towarów i materiałów są przechowywane w pomieszczeniach strzeżonych w budynku, o którym mowa w dziale 1 ust. 13.

7. Stany materiałów wydanych z magazynu (artykułów spożywczych i drobnego wyposażenia), a niezużytych w okresie sprawozdawczym, nie korygują stanu zapasów na koniec roku obrotowego.

8. Materiały zakupione na potrzeby realizacji zadań wynikających z indywidualnych potrzeb członków Kierownictwa Ministerstwa (np. materiały promocyjne), przez komórki organizacyjne inne niż komórka właściwa do spraw dokonywania zakupów, nie są ewidencjonowane w ramach prowadzenia gospodarki zaopatrzeniowo-materiałowej. Materiały te uznaje się za jednorazowo zużyte, a ich zakup jest księgowany bezpośrednio w koszty w wartości wynikającej z dokumentu zakupu. Osobą odpowiedzialną za zakup i przechowywanie tych materiałów jest dyrektor komórki organizacyjnej dokonującej ich zakupu.

Dział 7. Metody wyceny aktywów i pasywów

1. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne są ujmowane w księgach rachunkowych według ich wartości początkowej ustalonej na podstawie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

2. Wartość początkowa środków trwałych może ulec zwiększeniu w wyniku:

- 1) aktualizacji wyceny;
- 2) ulepszenia (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji, modernizacji).

3. Podstawą ewidencji środków trwałych są następujące dokumenty inwentarzowe:

- 1) OT – przyjęcie środka trwałego;
- 2) LT – likwidacja środka trwałego;
- 3) PT – przekazanie środka trwałego.

4. Datą, pod którą ujmuje się w księdze pomocniczej zmianę w stanie i ruch środków trwałych, jest dla:

- 1) nieodpłatnego przejęcia lub przekazania – data sporządzenia lub podpisania protokołu zdawczo-odbiorczego;

- 2) likwidacji – data sporządzenia lub podpisania protokołu likwidacji;
- 3) ujawnienia niedoboru lub nadwyżki – data ujawnienia różnicy inwentaryzacyjnej wynikająca z protokołu komisji inwentaryzacyjnej, a w przypadku różnic będących wynikiem przeprowadzonej inwentaryzacji – ostatni dzień roku, na który przypadał termin inwentaryzacji;
- 4) sprzedaży – data sporządzenia lub podpisania protokołu przekazania środka trwałego do sprzedaży;
- 5) przyjęcia z zakupu – data faktycznego ujęcia w księdze inwentarzowej, określona przez pracownika komórki organizacyjnej właściwej w zakresie prowadzenia ewidencji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych odpowiedzialnego za ewidencję majątku.

5. Datą, pod którą ujmuje się zwiększenia i zmniejszenia na kontach Zespołu 0 – Aktywa trwałe w księdze głównej jest data wystawienia dokumentu inwentarzowego OT, PT lub LT.

6. Podstawę ewidencji środków trwałych w budowie stanowią faktury (rachunki) i własne dokumenty. Datą, pod którą w ewidencji księgowej dokonuje się przyjęcia środka trwałego z inwestycji, jest data wystawienia dokumentu inwentarzowego OT sporządzonego na podstawie protokolarnego przyjęcia tego środka do używania.

7. Cena nabycia środków trwałych obejmuje:

- 1) kwotę należną sprzedającemu;
- 2) koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem tego środka do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, załadunku, wyładunku, składowania i innych, stosownie do rodzaju nabywanego środka trwałego.

8. Wartość środka trwałego otrzymanego nieodpłatnie od Skarbu Państwa lub innego podmiotu stanowi kwota określona w decyzji o przekazaniu lub w umowie darowizny, z uwzględnieniem dotychczasowego umorzenia.

9. Jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania są umarzone:

- 1) książki;
- 2) meble i dywany;
- 3) pozostałe środki trwałe (wyposażenie) oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wartości ustalonej w przepisach ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2805, z późn. zm.), dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości, w momencie oddania do używania.

10. Dla żadnych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych nie dokonuje się odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

11. Dobra kultury wycenia się według cen nabycia. Nieodpłatnie otrzymane dobra kultury lub ujawnione nadwyżki inwentaryzacyjne tych dóbr wycenia się zgodnie z szacunkiem ich wartości dokonany przez komisję inwentaryzacyjną.

12. Grunty wykazuje się w wartości księgowej brutto, tj. w cenie nabycia, według wyceny lub według wartości określonej w decyzji właściwego organu w dniu przyjęcia do ewidencji środków trwałych.

13. Aktywa obrotowe wycenia się na dzień bilansowy według ich wartości ujętych w księgach rachunkowych, w tym należności powiększonych o naliczone odsetki lub pomniejszonych o odpisy aktualizacyjne.

14. Wycena rozchodów magazynowych jest prowadzona metodą FIFO *first in – first out*.

15. W Ministerstwie stosuje się stawki amortyzacyjne określone w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

16. Odpisy amortyzacyjne są dokonywane miesięcznie, od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środki te przyjęto do używania, do końca miesiąca, w którym nastąpiło zrównanie wysokości umorzenia z ich wartością początkową albo do końca miesiąca, w którym środki trwałe postawiono w stan likwidacji, sprzedano, przekazano nieodpłatnie lub stwierdzono ich niedobór. Jeżeli wartość początkowa środka trwałego wprowadzonego do ewidencji ilościowo-wartościowej albo wartości niematerialnej i prawnej w dniu przyjęcia do używania jest równa lub niższa niż 10 000 zł, dokonuje się jednorazowego odpisu amortyzacyjnego przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania wartości środka trwałego albo wartości niematerialnej i prawnej.

17. Naliczenie amortyzacji dla poszczególnych środków trwałych następuje w module ST, a wartości amortyzacji i umorzenia są ujmowane w ewidencji analitycznej i syntetycznej modułu księgowość (F–K) w zakresie dysponenta trzeciego stopnia.

18. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się i amortyzuje jednorazowo za okres całego roku obrotowego.

19. Dokonywanie odpisów amortyzacyjnych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych następuje metodą liniową.

20. Należności krótkoterminowe obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, a które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Odsetki od należności krótkoterminowych są ujmowane w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału, w wysokości odsetek naliczonych na koniec kwartału.

21. Należności długoterminowe to należności, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego. Odsetki od należności długoterminowych są ujmowane w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału, w wysokości odsetek naliczonych na koniec kwartału.

22. Wycena należności w zakresie odpisów aktualizujących jest przeprowadzana nie później niż na dzień bilansowy. Odpisy aktualizujące są dokonywane w 100% w szczególności w przypadku dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości oraz należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności. Podstawą do ujęcia w księgach rachunkowych odpisów aktualizujących jest wewnętrzny dowód księgowy. Nie podlegają odpisowi aktualizującemu należności zabezpieczone wekslem, gwarancją bankową, hipoteką lub zastawem – do wysokości ustanowionego zabezpieczenia.

23. Odpisy aktualizujące wartość należności dotyczących funduszy tworzonych na podstawie ustaw obciążają fundusze.

24. Odpisy aktualizujące wartość należności realizowanych na rzecz innych jednostek obciążają zobowiązania wobec tych jednostek.

25. Należności i zobowiązania oraz inne składniki aktywów i pasywów wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału, według zasad obowiązujących na dzień bilansowy.

26. Należności i zobowiązania Ministerstwa wycenia się na potrzeby ujęcia w księgach rachunkowych w kwocie nominalnej, a na potrzeby sporządzenia sprawozdania finansowego i sprawozdań budżetowych oraz na ostatni dzień roku obrotowego – w kwocie wymagalnej zapłaty (tj. kwocie obejmującej należność główną oraz należności uboczne takie jak m.in. odsetki). W przypadku kontrahentów z saldem należności i zobowiązań 0 zł, salda są weryfikowane z dokumentami źródłowymi.

27. W ciągu roku obrotowego operacje kupna i sprzedaży walut obcych oraz operacje zapłaty należności lub zobowiązań wycenia się według faktycznego kursu kupna lub sprzedaży walut obcych określonego przez Narodowy Bank Polski, zwany dalej „NBP”.

28. W przypadku operacji zapłaty należności i zobowiązań, a także innych operacji, jeżeli nie jest możliwe zastosowanie faktycznego kursu kupna lub sprzedaży, stosuje się średni kurs ogłoszony przez NBP z dnia poprzedzającego przekazanie środków.

29. W przypadku dokonania przez dłużnika Ministerstwa wpłaty na poczet przeterminowanej wierzytelności, która nie wystarcza na pokrycie należności głównej wraz z należnościami ubocznymi, dokonuje się proporcjonalnego rozliczenia wpłaty na poczet należności głównej i należności ubocznych, zgodnie z:

- 1) art. 55 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, z późn. zm.) – w zakresie wierzytelności podatkowych;
- 2) art. 451 § 1 zdanie drugie ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061, z późn. zm.) – w zakresie wierzytelności cywilnoprawnych.

30. Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych Ministerstwa wycenia się według wartości nominalnej.

31. Poziom istotności do modyfikowania zapisów dotyczących okresu roku obrotowego, którego dotyczy operacja, wynosi 0,5% sumy bilansowej za poprzedni rok.

32. Składniki rzeczowe aktywów obrotowych wycenia się na dzień bilansowy według ceny ich nabycia.

33. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wycenia się na dzień bilansowy według ceny ich nabycia, pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe.

Dział 8. Metody inwentaryzowania składników majątkowych

1. W Ministerstwie inwentaryzacja jest przeprowadzana w drodze:

- 1) spisu z natury polegającego na spisaniu z natury ilości składników majątkowych, ich wycenie, porównaniu z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnieniu i rozliczeniu ewentualnych różnic;
- 2) potwierdzenia sald polegającego na uzgodnieniu z bankami i kontrahentami należności i zobowiązań przez potwierdzenie prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych Ministerstwa stanu aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic;
- 3) weryfikacji danych z ksiąg rachunkowych polegającej na porównaniu tych danych z dokumentami, w tym dowodami księgowymi i ustaleniu rzeczywistego stanu składników majątkowych.

2. W przypadku kontrahenta zagranicznego inwentaryzacja jest przeprowadzana w drodze weryfikacji sald.

Dział 9. Ewidencja księgową

1. Do ewidencji księgowej stosuje się dzienniki częściowe – rejestry księgowe (w układzie chronologicznym z automatycznym nadaniem numeru pozycji), grupujące zdarzenia gospodarcze według ich rodzajów.

2. Dane z informacji o zrealizowanych środkach pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w zakresie dysponenta części budżetowej są wprowadzane do modułu księgowość (F–K) w podziale na rejestry księgowe, odrębnie dla każdego programu operacyjnego na podstawie informacji o środkach przekazanych z Banku Gospodarstwa Krajowego, zwanego dalej „BGK”. Dane z informacji o zrealizowanych środkach pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w zakresie dysponenta trzeciego stopnia są wprowadzane do modułu księgowość (F–K) w rejestrach księgowych dotyczących funduszy strukturalnych.

3. Po zamknięciu okresu sprawozdawczego dziennik oraz zestawienia obrotów i sald kont syntetycznych w zakresie ewidencji księgowej dysponenta części budżetowej i dysponenta trzeciego stopnia są zapisywane na informatycznym nośniku danych lub drukowane, za każdy miesiąc oddzielnie.

4. Akceptacja i zatwierdzanie zapisów w module księgowość (F–K) następuje po ich uzgodnieniu, w terminach miesięcznych, i są dokonywane w zakresie:

- 1) dysponenta części budżetowych 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, 67 – Polska Akademia Nauk i 90 – Akademia Kopernikańska – przez Głównego Księgowego Resortu lub osobę upoważnioną – do dziesiątego dnia miesiąca następującego po miesiącu rozliczeniowym;
- 2) dysponenta trzeciego stopnia – przez Głównego Księgowego Ministerstwa lub osobę upoważnioną – do dziesiątego dnia miesiąca następującego po miesiącu rozliczeniowym.

5. Sposób dokonywania zapisów w dzienniku umożliwia jednoznaczne powiązanie zapisu z zatwierdzonym dowodem księgowym.

6. W ewidencji księgowej dysponenta części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka oraz dysponenta trzeciego stopnia, w module księgowość (F–K) przyjmuje się za datę:

- 1) dokumentu – datę z jaką dowód księgowy został zarejestrowany w module księgowość (F–K);
- 2) wystawienia dokumentu – datę wystawienia dowodu księgowego;
- 3) operacji gospodarczej – datę zaistnienia zdarzenia gospodarczego wywołującego zmiany w poszczególnych pozycjach bilansu.

7. W przypadku ujmowania w ewidencji księgowej operacji zbiorczych za datę operacji gospodarczej przyjmuje się najpóźniejszą datę operacji wynikającą z tego zestawienia.

8. W zakresie dowodów księgowych zewnętrznych przyjmuje się, że w przypadku braku informacji o dacie operacji gospodarczej jest ona tożsama z datą wystawienia tego dowodu.

9. Dowody księgowe są księgowane do okresu sprawozdawczego, w którym nastąpiło zdarzenie gospodarcze, jeżeli wpłyną do komórki organizacyjnej właściwej w zakresie obsługi finansowej w ramach:

- 1) dysponenta części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka – do 4 dnia miesiąca następującego po okresie sprawozdawczym;
- 2) dysponenta trzeciego stopnia – do 2 dnia miesiąca następującego po okresie sprawozdawczym.

10. Dowody księgowe, które wpłyną po terminie, o którym mowa w ust. 9 są ewidencjonowane do następnego okresu sprawozdawczego.

11. Dowody księgowe, w zakresie dysponenta trzeciego stopnia, dotyczące zdarzeń gospodarczych danego roku obrotowego wprowadza się do ewidencji księgowej tego roku obrotowego, jeżeli wpłyną do komórki organizacyjnej właściwej w zakresie obsługi finansowej, po kontroli merytorycznej, nie później niż na 6 dni roboczych przed upływem terminu złożenia sprawozdań za grudzień i sprawozdań rocznych. Jeżeli dowody księgowe wpłyną do 6 dni roboczych przed sporządzeniem sprawozdań finansowych – są wykazywane w sprawozdaniach finansowych i jest sporządzana korekta sprawozdań budżetowych.

12. W zakresie dysponenta trzeciego stopnia dowody księgowe, które wpłyną po terminie, o którym mowa w ust. 11, i nie będą miały istotnego wpływu na przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej Ministerstwa, są ujmowane w księgach rachunkowych następnego roku.

13. W zakresie dysponenta części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka ewidencji księgowej w dzienniku częściowym (w rejestrze zaangażowania) podlegają wszystkie zaciągnięte zobowiązania, tj. umowy,

zamówienia, wnioski o zakup lub inne wynikające z dyspozycji członków Kierownictwa Ministerstwa, z wyjątkiem zaangażowania wydatków w zakresie podróży krajowych i zagranicznych oraz wydatków związanych z zakwaterowaniem w hotelach, które są ewidencjonowane automatem w dzienniku (w rejestrze delegacje i hotele).

14. W zakresie dysponenta trzeciego stopnia ewidencji księgowej w dziennikach częściowych (w rejestrach zaangażowania umów) podlegają umowy oraz inne zobowiązania wynikające z dyspozycji członków Kierownictwa Ministerstwa, natomiast w dziennikach częściowych (w rejestrach delegacji zagranicznych) ewidencji księgowej podlegają polecenia zagranicznego wyjazdu służbowego pracowników Ministerstwa.

15. Dopuszcza się księgowanie bezpośrednio w koszty (bez przypisu na kontach rozrachunkowych) poniesionych wydatków, jeżeli ich wysokość i charakter uzasadniają takie księgowanie i nie ma to istotnego wpływu na sytuację finansową oraz na rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej Ministerstwa albo na wynik finansowy. Dotyczy to w szczególności opłat i prowizji bankowych oraz innych wydatków, jeżeli ich wysokość jest ustalana w wyciągu bankowym.

16. Dopuszcza się księgowanie bezpośrednio w przychody (bez przypisu na kontach rozrachunkowych) wpływów, jeżeli ich wysokość i charakter uzasadniają takie księgowanie i nie ma to istotnego wpływu na sytuację finansową oraz na rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej Ministerstwa albo na wynik finansowy. Dotyczy to w szczególności odsetek bankowych oraz innych wpływów, jeżeli ich wysokość jest ustalana w wyciągu bankowym.

17. Przypisu odsetek od należności dokonuje się bez wystawiania not odsetkowych kontrahentom, w przypadku gdy jest prowadzona u nich kontrola w zakresie związanym z tą należnością.

18. Finansowanie kosztów działalności lokalnych komisji etycznych do spraw doświadczeń na zwierzętach odbywa się na podstawie rocznych umów zawieranych z jednostkami organizacyjnymi, przy których one funkcjonują. Koszty funkcjonowania tych komisji są refundowane w okresach kwartalnych. Postanowienia umów przewidują złożenie w Ministerstwie rozliczeń finansowych do piętnastego dnia miesiąca następującego po zakończeniu kwartału. Wydatki ponoszone z tytułu finansowania lokalnych komisji etycznych do spraw doświadczeń na zwierzętach obciążają okres rozliczeniowy w dacie wpływu dokumentów do rozliczenia.

19. Zobowiązania wymagalne są formułowane w module księgowość (F–K), który – wykorzystując dane wprowadzone na kontach zespołu 2 – Rozrachunki i rozliczenia – formułuje zestawienie zobowiązań wymagalnych, zawierające informacje o numerze rozrachunku, jego wartości, terminie płatności i okresie zaległości. Zestawienie zobowiązań stanowi podstawę do sporządzenia sprawozdania Rb-Z – kwartalnego sprawozdania o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

20. Rozliczenia płatności walutowych w zakresie dysponenta części budżetowej są dokonywane w następujący sposób:

- 1) płatności walutowe z konta złotówkowego dla kontrahentów zagranicznych:
 - a) wypłata – według kursów sprzedaży walut obcych, określonych przez NBP, z dnia wypłaty,
 - b) wpłata – automatycznie, zgodnie ze wskazaniem banku zleceniodawcy, przez uznanie rachunku bankowego; stanowi równowartość w złotych kwoty polecenia wypłaty wyrażonej w walucie obcej, przeliczonej z zastosowaniem kursów kupna walut obcych, określonych przez NBP, z dnia wystawienia polecenia zapłaty, chyba że umowa stanowi inaczej;
- 2) polecenia zagranicznego wyjazdu służbowego dla osób niebędących pracownikami Ministerstwa są wystawiane w jednostkach zatrudniających te osoby; na podstawie instrukcji wyjazdowej zatwierdzonej przez Ministra wydatki związane z zagraniczną podróżą są naliczane przez te jednostki, zgodnie z ich zasadami (polityką) rachunkowości; Ministerstwo dokonuje zwrotu kosztów zagranicznej podróży służbowej tych osób na podstawie noty obciążeniowej wystawionej przez jednostkę zatrudniającą, z wyjątkiem następujących przypadków:

- a) osoba reprezentująca Ministra, nie otrzymała polecenia wyjazdu służbowego z jednostki zatrudniającej; do rozliczenia kosztów tej podróży jest stosowany kurs walutowy określony w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465, z późn. zm.),
- b) zaliczka przekazywana w walucie obcej na zagraniczny rachunek bankowy lub konto walutowe z konta wydatkowego NBP złotówkowego automatycznie przelicza walutę na złotówki według aktualnej tabeli kursowej z dnia operacji.

21. Rozliczenia płatności walutowych w zakresie dysponenta trzeciego stopnia są dokonywane w następujący sposób:

- 1) płatności walutowe z konta złotówkowego dla kontrahentów z zagranicy:
 - a) wypłata – według kursów sprzedaży walut obcych, określonych przez NBP, z dnia wypłaty,
 - b) wpłata – automatycznie, zgodnie ze wskazaniem banku zleceniodawcy, przez uznanie rachunku bankowego; stanowi równowartość w złotych kwoty wyrażonej w walucie obcej przeliczonej z zastosowaniem kursów kupna walut obcych, określonych przez NBP, z dnia złożenia dyspozycji, chyba że umowa stanowi inaczej;
- 2) kurs walutowy stosowany w związku z zagranicznymi podróżami służbowymi regulują przepisy wydane na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

22. Ewidencja kosztów jest prowadzona w układzie rodzajowym na kontach zespołu 4 – Koszty według rodzajów i ich rozliczenie. Zmniejszenie (np. korekta kosztu) nie jest ewidencjonowana jako przychód, niezależnie od okresu sprawozdawczego w danym roku obrotowym, którego dotyczy.

Dział. 10. Księgi pomocnicze (konta analityczne)

1. Analityczny plan kont jest prowadzony dla:

- 1) części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, w zakresie dysponenta części budżetowej;
- 2) części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk;
- 3) części budżetowej 90 – Akademia Kopernikańska;
- 4) części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, w zakresie dysponenta trzeciego stopnia, w działach 750 – Administracja publiczna i 752 – Obrona narodowa.

2. Księgi pomocnicze obejmują wykazy kontrahentów. Do konta rozrachunkowego w zespole 2 – Rozrachunki i rozliczenia jest dodawany identyfikator kontrahenta, którym może być:

- 1) REGON – dla jednostek;
- 2) regon zastępczy – nadawany jako kolejny wolny numer poprzedzony literami „RZ” w przypadku braku informacji o REGON;
- 3) NIP lub data urodzenia – dla osób fizycznych;
- 4) kolejny numer kontrahenta – w zakresie dysponenta trzeciego stopnia.

3. W księgach pomocniczych w zakresie dysponenta części budżetowej ujmuje się wydatki w układzie budżetu zadaniowego na kontach zespołu 1 – Środki pieniężne i rachunki bankowe, zespołu 2 – Rozrachunki i rozliczenia oraz na kontach pozabilansowych. Wykaz pozycji budżetu zadaniowego jest prowadzony zgodnie z numeracją nadaną w zatwierdzonym budżecie zadaniowym Ministerstwa.

Dział 11. Zasady prowadzenia ksiąg pomocniczych (kont analitycznych)

1. Ewidencja księgową w księgach pomocniczych jest prowadzona:

- 1) jako rozwinięcie analityczne konta syntetycznego; schemat rozwinięcia konta przedstawia się następująco: *** _ ** _ ***** _ **** _ gdzie kolejne gwiazdki oznaczają: numer konta syntetycznego – numer części budżetowej – numer rozdziału klasyfikacji budżetowej – numer paragrafu klasyfikacji budżetowej – dalsze rozszerzenie analityki, które następuje przez słowniki oraz symbole nadrzędne i podrzędne, umożliwia wydzielenie zapisów w niezbędnym zakresie podmiotowym lub przedmiotowym na potrzeby ewidencji wydatków finansowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej lub w zakresie innych potrzeb ewidencyjnych;
- 2) przy wykorzystaniu systemu Quorum w odniesieniu do rachuby płac, gospodarki magazynowej oraz środków trwałych.

2. Księgowanie na kontach analitycznych odbywa się w sposób zapewniający ich spójność z kontami syntetycznymi oraz spójność modułu księgowości (F–K) przez:

- 1) zapis powtarzalny – księgowanie na koncie analitycznym jest dokładnym odzwierciedleniem księgowania na koncie syntetycznym; księgowanie jest dokonywane w tej samej kwocie i na tej samej stronie, jak w przypadku księgowania na koncie syntetycznym;
- 2) kompletność kont analitycznych – konta analityczne danego konta syntetycznego obejmują wszystkie transakcje rejestrowane na koncie syntetycznym, co powoduje, że:
 - a) suma obrotów na wszystkich kontach analitycznych danego konta syntetycznego jest równa sumie obrotów konta syntetycznego,
 - b) suma sald wszystkich kont analitycznych danego konta syntetycznego jest równa saldu konta syntetycznego;
- 3) zapis jednostronny – na kontach pozabilansowych;
- 4) formułowanie rozrachunków w odniesieniu do poszczególnych kontrahentów – w module płace w zakresie dysponenta części budżetowej, natomiast w zakresie dysponenta trzeciego stopnia rozrachunki są formułowane dla grup kontrahentów, tj. odrębnie dla pracowników oraz odrębnie dla osób, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne.

3. Klasyfikacja rozdziałów stosowanych w Ministerstwie w danym roku budżetowym jest prowadzona zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.).

4. Klasyfikacja paragrafów stosowanych w Ministerstwie w danym roku budżetowym jest prowadzona zgodnie z załącznikami nr 3 i 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

5. Numery i nazwy poddziałań przyjętych w planie budżetu zadaniowego na dany rok budżetowy podlegają modyfikacjom. Zmiany te są warunkowane dostosowywaniem planu budżetu zadaniowego do aktualnych potrzeb realizacji budżetu zadaniowego. Numery poddziałań stosowane w danym roku budżetowym mogą być zmieniane.

6. Numery projektów unijnych stosowane na kontach analitycznych w danym roku budżetowym mogą być zmieniane.

Załącznik do zasad (polityki) rachunkowości
w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego

REJESTRY KSIĘGOWE I ZAKŁADOWY PLAN KONT

1. Rejestry księgowo

1.1. Przez rejestr księgowy należy rozumieć zbiór dokumentów posiadających wspólne cechy, pochodzących z tego samego źródła.

1.2. System Quorum umożliwia wprowadzenie dowolnej liczby rejestrów księgowych odpowiadających poszczególnym typom dokumentów, w których zapisy pozycji księgowych wynikają z różnych dowodów księgowych. Każdy rejestr posiada odrębną numerację.

1.3. Wprowadzenie nowego dziennika (rejestru księgowego) do wykazu rejestrów księgowych wymaga określenia, dla jakiego płatnika i roku obrotowego ma być prowadzona ewidencja księgowa w tym rejestrze.

1.4. Nowy dziennik (rejestr księgowy) jest definiowany przez wprowadzenie symbolu rejestru, opisowej nazwy rejestru, nazwy księgi rachunkowej i okresu, w którym dekreowane będą dokumenty.

1.5. Dziennik (rejestr księgowy) jest katalogiem otwartym, który może być uzupełniany na potrzeby wyodrębnionej ewidencji księgowej.

1.6. Księgi rachunkowe w zakresie dysponenta części budżetowych 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, 67 – Polska Akademia Nauk i 90 – Akademia Kopernikańska są prowadzone w szczególności w następujących dziennikach (rejestrach księgowych):

- 1) BGK PO Inteligentny Rozwój cz. 28;
- 2) BGK FE dla Nowoczesnej Gospodarki cz. 28;
- 3) BGK PO Polska Cyfrowa cz. 28;
- 4) BGK FE dla Rozwoju Społecznego cz.28;
- 5) BGK Perspektywa 2007–2013 cz. 28;
- 6) BGK PO Wiedza Edukacja Rozwój cz. 28;
- 7) Delegacje i hotele cz. 28;
- 8) Dochody budżetowe cz. 28;
- 9) Należności budżetowe cz. 28;
- 10) Niewygasające wydatki cz. 28;
- 11) Polecenie księgowania cz. 28;
- 12) Plan finansowy cz. 28;
- 13) Pomoc pozabilansowa cz. 28;
- 14) Subkonto beneficjenta systemowego cz. 28;
- 15) Wadium i zabezpieczenie umów cz. 28;
- 16) Wydatki budżetowe cz. 28;

- 17) Wydatki budżetowe VAT cz. 28;
- 18) Zaangażowanie cz. 28;
- 19) Zaangażowanie środków europejskich cz. 28;
- 20) Zobowiązania cz. 28;
- 21) Dochody budżetowe cz. 67;
- 22) Należności budżetowe cz. 67;
- 23) Niewygasające wydatki cz. 67;
- 24) Polecenie księgowania cz. 67;
- 25) Plan finansowy cz. 67;
- 26) Wydatki budżetowe cz. 67;
- 27) Zaangażowanie cz. 67;
- 28) Dochody budżetowe cz. 90;
- 29) Należności budżetowe cz.90;
- 30) Polecenie księgowania cz. 90;
- 31) Plan finansowy cz. 90;
- 32) Wydatki budżetowe cz. 90;
- 33) Zaangażowanie cz. 90.
- 34) Bilans otwarcia cz. 28, 67, 90;
- 35) Bilans zamknięcia cz. 28, 67, 90;

1.7. Księgi rachunkowe w zakresie dysponenta trzeciego stopnia części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka są prowadzone w szczególności w następujących dziennikach (rejestrach księgowych):

- 1) Bilans otwarcia cz. 28;
- 2) Fundusz Cyberbezpieczeństwa;
- 3) Rejestr zaangażowania del. zagranicznych cz. 28;
- 4) Depozyty cz. 28;
- 5) Dochody budżetowe cz. 28;
- 6) Zestawienie zleceń środków europejskich cz. 28;
- 7) Rejestr – listy płac cz. 28;
- 8) Niewygasające wydatki roku poprzedniego cz. 28;
- 9) Polecenie księgowania cz. 28;

- 10) Plan wydatków cz. 28;
- 11) Raporty kasowe dewizowe cz. 28;
- 12) Raporty kasowe złotowe cz. 28;
- 13) Rejestr rozliczeń delegacji krajowych cz. 28;
- 14) Rejestr rozliczeń delegacji zagranicznych cz. 28;
- 15) Rejestr rozrachunków z pracownikami cz. 28;
- 16) Rejestr zobowiązań cz. 28;
- 17) Rejestr zobowiązań wydatków z udziałem UE cz. 28;
- 18) Rejestr sprzedaży cz. 28;
- 19) Wydatki budżetowe cz. 28;
- 20) Rachunek VAT cz. 28;
- 21) Wydatki cz. 28 Nowa Perspektywa 2014–2020;
- 22) Zaangażowanie wydatków z udziałem UE cz. 28;
- 23) Zaangażowanie budżet umowy cz. 28;
- 24) Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych cz. 28;

2. Zakładowy plan kont

I. Wykaz kont syntetycznych

1. Konta bilansowe

Zespół 0 – Aktywa trwałe

011 – Środki trwałe

013 – Pozostałe środki trwałe

020 – Wartości niematerialne i prawne

071 – Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

072 – Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych

080 – Środki trwałe w budowie (inwestycje)

081 – Zakupy inwestycyjne Ministerstwa

Zespół 1 – Środki pieniężne i rachunki bankowe

101 – Kasa

130 – Rachunek bieżący jednostki

135 – Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia

136 – Rachunek państwowych funduszy celowych

137 – Rachunek środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi

138 – Rachunek środków europejskich

139 – Inne rachunki bankowe

141 – Środki pieniężne w drodze

Zespół 2 – Rozrachunki i rozliczenia

201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami

221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych

222 – Rozliczenie dochodów budżetowych

223 – Rozliczenie wydatków budżetowych

224 – Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich

225 – Rozrachunki z budżetami

226 – Długoterminowe należności budżetowe

227 – Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich

228 – Rozliczenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi

229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne

230 – Rozliczenia z budżetem środków europejskich

231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami

240 – Pozostałe rozrachunki

241 – Rozrachunki z pracownikami z tytułu wypłaty wynagrodzeń, innych płatności oraz rozliczenia z kontem depozytów odsetek i prowizji

245 – Wpływy do wyjaśnienia

290 – Odpisy aktualizujące należności

Zespół 3 – Materiały i towary

300 – Rozliczenie zakupu

310 – Materiały

Zespół 4 – Koszty według rodzajów i ich rozliczenie

400 – Amortyzacja

- 401 – Zużycie materiałów i energii
- 402 – Usługi obce
- 403 – Podatki i opłaty
- 404 – Wynagrodzenia
- 405 – Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia
- 409 – Pozostałe koszty rodzajowe
- 490 – Rozliczenie kosztów

Zespół 6 – Produkty

- 640 – Rozliczenia międzyokresowe kosztów

Zespół 7 – Przychody, dochody i koszty

- 720 – Przychody z tytułu dochodów budżetowych
- 750 – Przychody finansowe
- 751 – Koszty finansowe
- 760 – Pozostałe przychody operacyjne
- 761 – Pozostałe koszty operacyjne

Zespół 8 – Fundusze, rezerwy i wynik finansowy

- 800 – Fundusz jednostki
- 810 – Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje
- 840 – Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów
- 851 – Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
- 853 – Fundusze celowe
- 860 – Wynik finansowy

2. Konta pozabilansowe

- 902 – Konto pomocnicze – zapewnienie finansowania
- 970 – Płatności ze środków europejskich
- 971 – Zwroty płatności ze środków europejskich
- 972 – Nadpłacone zwroty wydatków z lat ubiegłych
- 973 – Należności ze środków europejskich
- 976 – Wzajemne rozliczenia między jednostkami

- 977 – Pozabilansowa ewidencja nieprawidłowości w projektach unijnych ujawnionych po zakończeniu roku obrotowego (zmiany w zakresie kwalifikowalności, korekty finansowe, kary umowne), wydatki niekwalifikowalne
- 980 – Plan finansowy wydatków budżetowych
- 981 – Plan finansowy niewygasających wydatków
- 982 – Plan wydatków środków europejskich
- 983 – Zaangażowanie wydatków środków europejskich roku bieżącego
- 984 – Zaangażowanie wydatków środków europejskich przyszłych lat
- 986 – Plan dochodów budżetowych
- 992 – Zapewnienie finansowania lub dofinansowania z budżetu państwa
- 998 – Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego
- 999 – Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat

II. Opis kont syntetycznych

1. Konta bilansowe

Zespół 0 – Aktywa trwałe

Konta zespołu 0 służą do ewidencji:

- 1) rzeczowych aktywów trwałych;
- 2) wartości niematerialnych i prawnych;
- 3) długoterminowych aktywów finansowych;
- 4) umorzenia składników aktywów trwałych.

Konto 011 – Środki trwałe

Konto 011 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością Ministerstwa, które nie podlegają ujęciu na koncie 013.

Na stronie Wn konta 011 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Ma – zmniejszenia stanu i wartości początkowej środków trwałych, z wyjątkiem umorzenia środków trwałych, które ujmuje się na koncie 071.

Na stronie Wn konta 011 ujmuje się w szczególności:

- 1) przychody nowych lub używanych środków trwałych pochodzących z zakupu gotowych środków trwałych lub inwestycji oraz wartość ulepszeń zwiększających wartość początkową środków trwałych;
- 2) przychody środków trwałych nowo ujawnionych;
- 3) nieodpłatne przyjęcie środków trwałych;
- 4) zwiększenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny.

Na stronie Ma konta 011 ujmuje się w szczególności:

- 1) wycofanie środków trwałych z używania na skutek likwidacji, zniszczenia, zużycia, sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania;
- 2) ujawnione niedobory środków trwałych;
- 3) zmniejszenia wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny.

Ewidencja analityczna do konta 011 umożliwia:

- 1) ustalenie wartości początkowej poszczególnych składników środków trwałych;
- 2) ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe;
- 3) należyte obliczenie umorzenia i amortyzacji.

Konto 013 – Pozostałe środki trwałe

Konto 013 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych, niepodlegających ujęciu na koncie 011, wydanych do używania na potrzeby działalności Ministerstwa, które podlegają umorzeniu w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania.

Na stronie Wn konta 013 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Ma – zmniejszenia stanu i wartości początkowej pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu, z wyjątkiem umorzenia ujmowanego na koncie 072.

Na stronie Wn konta 013 ujmuje się w szczególności:

- 1) pozostałe środki trwałe przyjęte do używania sfinansowane ze środków bieżących;
- 2) nadwyżki pozostałych środków trwałych w używaniu;
- 3) nieodpłatne otrzymanie pozostałych środków trwałych.

Na stronie Ma konta 013 ujmuje się w szczególności:

- 1) wycofanie środków trwałych z używania na skutek likwidacji, zniszczenia, zużycia, sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania;
- 2) ujawnione niedobory środków trwałych w używaniu.

Ewidencja analityczna do konta 013 umożliwia ustalenie wartości początkowej pozostałych środków trwałych oddanych do używania oraz osób, u których znajdują się środki trwałe lub komórek organizacyjnych, w których znajdują się środki trwałe.

Konto 013 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu w wartości początkowej.

Konto 020 – Wartości niematerialne i prawne

Konto 020 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych.

Na stronie Wn konta 020 ujmuje się wszelkie zwiększenia stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych.

Na stronie Ma ujmuje się wszelkie zmniejszenia stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, z wyjątkiem ich umorzenia ujmowanego na kontach 071 i 072.

Ewidencja analityczna prowadzona do konta 020 umożliwia należyte obliczanie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych, podział według ich tytułów i osób odpowiedzialnych.

Konto 020 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan wartości niematerialnych i prawnych w wartości początkowej.

Konto 071 – Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Konto 071 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają umorzeniu według stawek amortyzacyjnych stosowanych przez Ministerstwo.

Odpisy umorzeniowe są dokonywane w korespondencji z kontem 400.

Na stronie Ma konta 071 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Wn zmniejszenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Konto 072 – Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych

Konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania. Umorzenie jest księgowane w korespondencji z kontem 401.

Na stronie Ma konta 072 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Wn – zmniejszenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych.

Na stronie Wn konta 072 ujmuje się umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych zlikwidowanych z powodu zużycia lub zniszczenia, sprzedanych, przekazanych nieodpłatnie oraz zdjętych z ewidencji syntetycznej, a także stanowiących niedobór lub szkodę.

Na stronie Ma konta 072 ujmuje się odpisy umorzenia nowych, wydanych do używania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obciążających odpowiednie koszty, których umorzenie nie zostało ujęte na koncie 071.

Konto 072 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan umorzenia wartości początkowej środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych umorzonych w pełnej wartości w miesiącu wydania ich do używania.

Konto 080 – Środki trwale w budowie (inwestycje)

Konto 080 służy do ewidencji kosztów środków trwałych w budowie oraz rozliczenia kosztów środków trwałych w budowie na uzyskane efekty inwestycyjne.

Na stronie Wn konta 080 ujmuje się w szczególności poniesione koszty:

- 1) dotyczące środków trwałych w budowie w ramach prowadzonych inwestycji zarówno przez obcych wykonawców, jak i we własnym zakresie;
- 2) dotyczące przekazanych do montażu, lecz jeszcze nieoddanych do używania maszyn, urządzeń i innych przedmiotów, zakupionych od kontrahentów lub wytworzonych w ramach własnej działalności gospodarczej;
- 3) ulepszenia środka trwałego (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja), które powodują zwiększenie wartości użytkowej środka trwałego.

Na stronie Ma konta 080 ujmuje się wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych, w szczególności:

- 1) środków trwałych;
- 2) sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych w budowie.

Na koncie 080 można księgować również rozliczenie kosztów dotyczących zakupów gotowych środków trwałych.

Ewidencja analityczna do konta 080 zapewnia wyodrębnienie kosztów środków trwałych w budowie według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych środków trwałych.

Konto 080 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość kosztów środków trwałych w budowie i ulepszeń.

Konto 081 – Zakupy inwestycyjne Ministerstwa

Konto 081 służy do ewidencji i rozliczania zakupów inwestycyjnych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zwiększania wartości użytkowej środków trwałych, z uwzględnieniem rzeczowego podziału tych zakupów.

Na stronie Wn konta 081 ujmuje się wartość zakupów inwestycyjnych zgodnie z fakturą. Na stronie Ma konta 081 dokonuje się przeksięgowania (na podstawie dokumentu inwentarzowego OT – przyjęcie środka trwałego) zakupionego środka trwałego na konto 011.

Ewidencja analityczna prowadzona do konta 081 może zawierać dodatkowe rzeczowe podziały zgodne z zatwierdzonym planem zakupów inwestycyjnych w danym roku.

Konto 081 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość zakupów inwestycyjnych, dla których nie zakończyły się procedury związane z przyjęciem środków trwałych do ksiąg inwentarzowych.

Zespół 1 – Środki pieniężne i rachunki bankowe

Konta zespołu 1 służą do ewidencji:

- 1) krajowych i zagranicznych środków pieniężnych przechowywanych w kasach;
- 2) krótkoterminowych papierów wartościowych;
- 3) krajowych i zagranicznych środków pieniężnych, lokowanych na rachunkach w bankach;
- 4) innych krajowych i zagranicznych środków pieniężnych.

Konta zespołu 1 odzwierciedlają operacje pieniężne oraz obroty i stany środków pieniężnych i krótkoterminowych papierów wartościowych.

Konto 101 – Kasa

Konto 101 służy do ewidencji gotówki, w walucie polskiej i obcej, znajdującej się w kasach Ministerstwa.

Na stronie Wn konta 101 ujmuje się wpływy gotówki oraz nadwyżki kasowe, a na stronie Ma – rozchody gotówki i niedobory kasowe.

Wartość konta 101 koryguje się o różnice kursowe dotyczące gotówki w walucie obcej.

Ewidencja analityczna do konta 101 umożliwia ustalenie:

- 1) stanu gotówki w walucie polskiej;

- 2) stanu gotówki w walucie obcej wyrażonego w walucie polskiej i obcej, z podziałem na poszczególne waluty obce.

Konto 101 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan gotówki w kasach Ministerstwa.

Konto 130 – Rachunek bieżący jednostki

Konto 130 służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym Ministerstwa.

Na stronie Wn konta 130 ujmuje się wpływy środków pieniężnych:

- 1) otrzymanych na realizację wydatków budżetowych zgodnie z planem finansowym Ministerstwa oraz dla jednostek podległych dysponentowi części budżetowej, w korespondencji z kontem 223;
- 2) z tytułu zrealizowanych przez Ministerstwo dochodów budżetowych (ewidencja analityczna jest prowadzona według podziałek klasyfikacji dochodów budżetowych), w korespondencji z kontem 101, 221 lub innym właściwym kontem.

Na stronie Ma konta 130 ujmuje się:

- 1) zrealizowane wydatki budżetowe zgodnie z planem finansowym Ministerstwa oraz środki pobrane do kasy Ministerstwa na realizację wydatków budżetowych (ewidencja analityczna jest prowadzona według podziałek klasyfikacji wydatków budżetowych oraz według podziałek budżetu zadaniowego), w korespondencji z właściwymi kontami zespolów: 1, 2, 3, 4, 7 lub 8;
- 2) okresowe przelewy dochodów budżetowych na rachunek dochodów Ministerstwa Finansów, w korespondencji z kontem 222;
- 3) okresowe przelewy środków pieniężnych dla jednostek podległych dysponentowi części budżetowej oraz dla dysponenta trzeciego stopnia (ewidencja analityczna jest prowadzona według dysponentów, którym przelano środki pieniężne), w korespondencji z kontem 223.

Zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie wyciągów bankowych.

Na koncie 130, w celu zachowania zasady czystości obrotów, stosuje się dodatkowo techniczny zapis ujemny. Dopuszczalne jest stosowanie innych niż dokumenty bankowe dowodów księgowych, jeżeli jest to konieczne dla zachowania zasady czystości obrotów.

Ewidencja analityczna do konta 130 jest prowadzona w szczególności planu finansowego Ministerstwa. W przypadku dochodów nieujętych w planie finansowym Ministerstwa dochody takie ewidencjonuje się według podziałek klasyfikacji budżetowej.

Konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunkach bieżących Ministerstwa.

Saldo konta 130 jest równe saldu sald wynikających z ewidencji analitycznej prowadzonej dla kont:

- 1) wydatków budżetowych – konto 130 w zakresie wydatków budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na realizację wydatków budżetowych, a niewykorzystanych do końca okresu;
- 2) dochodów budżetowych – konto 130 w zakresie dochodów budżetowych może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych, które do końca roku nie zostały przelane na rachunek dochodów Ministerstwa Finansów.

Saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie:

- 1) przelewu środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223;
- 2) przelewu środków pieniężnych na konto dochodów budżetowych w Ministerstwie Finansów pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 222.

Konto 135 – Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia

Konto 135 służy do ewidencji środków funduszy specjalnego przeznaczenia, w szczególności zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, którymi dysponuje Ministerstwo.

Na stronie Wn konta 135 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunki bankowe.

Na stronie Ma konta 135 ujmuje się wypłaty środków pieniężnych z rachunków bankowych.

Ewidencja analityczna do konta 135 umożliwia ustalenie stanu środków każdego funduszu.

Konto 135 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych tych funduszy.

Konto 136 – Rachunek państwowych funduszy celowych

Konto 136 służy do ewidencji środków pieniężnych państwowych funduszy celowych znajdujących się na rachunkach bankowych tych funduszy.

Na stronie Wn konta 136 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek bankowy.

Na stronie Ma konta 136 ujmuje się wypłaty środków pieniężnych z rachunku bankowego.

Ewidencja analityczna do konta 136 zapewnia informację o podziale środków według rachunków bankowych.

Konto 136 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bankowym.

Konto 137 – Rachunek środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi

Konto 137 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na rachunkach środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, innych niż środki europejskie.

Zapisy na koncie 137 są dokonywane na podstawie wyciągów bankowych.

Na stronie Wn konta 137 ujmuje się wpływ środków pieniężnych na rachunek bankowy.

Na stronie Ma konta 137 ujmuje się wypłaty środków pieniężnych z rachunku bankowego.

Ewidencja analityczna do konta 137 umożliwia ustalenie stanu środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi w podziale na źródła ich pochodzenia.

Na koncie 137, w celu zachowania zasady czystości obrotów, stosuje się dodatkowo techniczny zapis ujemny. Dopuszczalne jest stosowanie innych niż dokumenty bankowe dowodów księgowych, jeżeli jest to konieczne dla zachowania zasady czystości obrotów.

Konto 138 – Rachunek środków europejskich

Konto 138 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na rachunkach bankowych związanych z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków europejskich. Na koncie 138 dokonuje się księgowania na podstawie dokumentów bankowych.

Na stronie Wn konta 138 ujmuje się w szczególności wpływy środków pieniężnych w korespondencji z kontem 227.

Na stronie Ma konta 138 ujmuje się w szczególności wypłaty środków pieniężnych na realizację programów i projektów finansowanych ze środków europejskich.

Ewidencja analityczna do konta 138 jest prowadzona w szczególności planu finansowego Ministerstwa i umożliwia ustalenie stanu środków pieniężnych według źródeł ich pochodzenia oraz odpowiednio w podziale na programy lub projekty realizowane przez Ministerstwo.

Konto 139 – Inne rachunki bankowe

Konto 139 służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące, w tym na rachunkach pomocniczych i rachunkach specjalnego przeznaczenia.

Na koncie 139 prowadzi się w szczególności ewidencję obrotów na wyodrębnionych rachunkach bankowych:

- 1) czeków potwierdzonych;
- 2) sum depozytowych;
- 3) sum na zlecenie;
- 4) środków obcych na inwestycje.

Zapisy na koncie 139 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych.

Na stronie Wn konta 139 ujmuje się wpływy wydzielonych środków pieniężnych z rachunków bieżących, sum depozytowych i sum na zlecenie.

Na stronie Ma konta 139 ujmuje się wypłaty środków pieniężnych dokonane z wydzielonych rachunków bankowych.

Ewidencja analityczna do konta 139 zapewnia ustalenie stanu środków pieniężnych dla każdego wydzielonego rachunku bankowego oraz pozwala na realizację obowiązków sprawozdawczych.

Konto 139 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych znajdujących się na innych rachunkach bankowych.

Konto 141 – Środki pieniężne w drodze

Konto 141 służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze. Środki pieniężne w drodze są ewidencjonowane na bieżąco.

Na stronie Wn konta 141 ujmuje się zwiększenia stanu środków pieniężnych w drodze.

Na stronie Ma konta 141 ujmuje się zmniejszenia stanu środków pieniężnych w drodze.

Konto 141 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych w drodze.

Zespół 2 – Rozrachunki i rozliczenia

Konta zespołu 2 służą do ewidencji krajowych i zagranicznych rozrachunków i rozliczeń oraz do ewidencji i rozliczeń środków budżetowych, środków europejskich i innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, wynagrodzeń, rozliczeń niedoborów, szkód i nadwyżek oraz wszelkich innych rozliczeń związanych z rozrachunkami i roszczeniami spornymi.

Ewidencja analityczna do kont zespołu 2 jest prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej i umożliwia wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, rozliczeń i roszczeń spornych, ustalenie przebiegu ich rozliczeń oraz stanu należności, rozliczeń, roszczeń spornych i zobowiązań, z podziałem według kontrahentów oraz, jeżeli dotyczą rozliczeń w walutach obcych, z podziałem na poszczególne waluty obce, a w przypadku rozliczania środków europejskich również w podziale na programy i projekty.

Konto 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami

Konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Na koncie 201 nie ujmuje się należności zaliczanych do dochodów budżetowych, które są ujmowane na koncie 221.

Na stronie Wn konta 201 ujmuje się pozostałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań.

Na stronie Ma konta 201 ujmuje się powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń.

Ewidencja analityczna do konta 201 jest prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz zapewnia możliwość ustalenia należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów.

Konto 201 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Konto 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych

Konto 221 służy do ewidencji należności Ministerstwa z tytułu dochodów budżetowych.

Na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat.

Po zamknięciu okresu przejściowego przypisane do zwrotu kwoty dotacji są ujmowane po stronie Wn konta 221 w korespondencji z kontem 224.

Na stronie Ma konta 221 ujmuje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) należności.

Ewidencja analityczna do konta 221 jest prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej, dłużników oraz środków krajowych i środków europejskich, których należności dotyczą. Ewidencja analityczna prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej może być stosowana alternatywnie na kontach korespondujących z kontem 221.

Na koncie 221, w celu zachowania zasady czystości obrotów, może być stosowany dodatkowo techniczny zapis ujemny.

Konto 221 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu dochodów budżetowych, a saldo Ma – stan zobowiązań z tytułu nadpłat w tych dochodach.

Konto 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych

Konto 222 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych dochodów budżetowych.

Na stronie Wn konta 222 ujmuje się dochody budżetowe przelane na rachunek dochodów Ministerstwa Finansów, w korespondencji z kontem 130.

Na stronie Ma konta 222 ujmuje się w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeksięgowania zrealizowanych dochodów budżetowych na konto 800, na podstawie sprawozdań budżetowych.

Konto 222 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan dochodów budżetowych zrealizowanych, lecz nieprzelanych na rachunek dochodów Ministerstwa Finansów.

Konto 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych

Konto 223 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych wydatków budżetowych, w tym wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich.

Na stronie Wn konta 223 ujmuje się w szczególności:

- 1) w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeniesienia, na podstawie sprawozdań budżetowych, zrealizowanych wydatków budżetowych, w tym wydatków budżetu państwa w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich, na konto 800;
- 2) okresowe przelewy środków pieniężnych na pokrycie wydatków budżetowych oraz wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich, w korespondencji z kontem 130.

Na stronie Ma konta 223 ujmuje się w szczególności:

- 1) okresowe wpływy środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, w tym wydatków budżetu państwa w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich, w korespondencji z kontem 130;
- 2) okresowe wpływy środków budżetowych z Ministerstwa Finansów otrzymanych na sfinansowanie wydatków budżetowych Ministerstwa oraz przeznaczonych dla dysponenta trzeciego stopnia, wojewodów i jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 130.

Konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, lecz niewykorzystanych do końca roku budżetowego.

Saldo konta 223 ulega likwidacji przez księgowanie przelewu na rachunek dysponenta części budżetowej lub Ministerstwa Finansów środków budżetowych niewykorzystanych do końca roku budżetowego, w korespondencji z kontem 130.

Konto 224 – Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich

Konto 224 służy do ewidencji rozliczenia udzielonych dotacji, a także do ewidencji rozliczenia płatności z budżetu środków europejskich.

Na stronie Wn konta 224 ujmuje się w szczególności:

- 1) wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący, w korespondencji z kontem 130;
- 2) wartość płatności dokonanych na rzecz beneficjentów przez BGK, w korespondencji z kontem 227.

Na stronie Ma konta 224 ujmuje się w szczególności:

- 1) wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810; w przypadku korekty rozliczenia dotacji stosuje się ujemny albo dodatni zapis na stronie Wn konta 810 i na stronie Ma konta 224;
- 2) wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone, w korespondencji z kontem 810;
- 3) wartość dotacji zwróconych w tym samym roku budżetowym, w korespondencji z kontem 130;

- 4) niedochodzone na podstawie art. 58 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) należności budżetu państwa o charakterze cywilnoprawnym, których kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł, w korespondencji z kontem 761.

Ewidencja analityczna do konta 224 zapewnia możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji oraz zaliczek z tytułu płatności z budżetu środków europejskich według jednostek, którym przekazano dotacje oraz przeznaczenia tych środków.

Po okresie przejściowym rozliczone i przypisane do zwrotu dotacje jednoroczne zalicza się do dochodów budżetowych i ujmuje się na koncie 221.

Konto 225 – Rozrachunki z budżetami

Konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z urzędami skarbowymi z tytułu podatku od towarów i usług, w tym przy zakupie, oraz podatku dochodowego od osób fizycznych.

Na stronie Wn konta 225 ujmuje się przelewy na rzecz urzędów skarbowych z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku od towarów i usług, w korespondencji z kontami zespołu 1.

Na stronie Ma konta 225 ujmuje się zobowiązania wobec urzędów skarbowych z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku od towarów i usług oraz wpłaty od urzędów skarbowych.

Ewidencja analityczna do konta 225 umożliwia ustalenie stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków odrębnie oraz wydzielenie zobowiązań do poziomu paragrafu klasyfikacji budżetowej w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych, wynikających z umów o pracę i umów cywilnoprawnych, oraz podatku od towarów i usług.

Konto 225 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań wobec urzędów skarbowych.

Konto 226 – Długoterminowe należności budżetowe

Konto 226 służy do ewidencji długoterminowych należności lub długoterminowych rozliczeń z budżetem.

Na stronie Wn konta 226 ujmuje się należności długoterminowe, jakie pozostały do spłaty, w korespondencji z kontem 840, oraz przeniesienie należności krótkoterminowych do długoterminowych, w korespondencji z kontem 221.

Na stronie Ma konta 226 ujmuje się spłaty należności długoterminowych oraz przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych w wysokości raty należnej na dany rok, w korespondencji z kontem 221.

Ewidencja analityczna do konta 226 umożliwia ustalenie stanu poszczególnych należności długoterminowych.

Konto 226 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość długoterminowych należności.

Konto 227 – Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich

Konto 227 służy do ewidencji i rozliczeń środków europejskich ujętych w planie wydatków środków europejskich.

Na stronie Wn konta 227 ujmuje się w ciągu roku budżetowego w szczególności okresowe lub roczne przeniesienie wydatków z budżetu środków europejskich na podstawie sprawozdań budżetowych Unii Europejskiej, w korespondencji z kontem 800.

Na stronie Ma konta 227 ujmuje się w szczególności:

- 1) wpływ środków europejskich otrzymanych na pokrycie wydatków w związku z realizacją programów i projektów finansowanych z tych środków, w korespondencji z kontem 138;
- 2) przekięgowanie kwoty uregulowanego zobowiązania wobec wykonawcy (odbiorcy) na podstawie informacji z BGK o dokonaniu płatności na rachunek wykonawcy (odbiorcy), w korespondencji z kontami zespołu 2;
- 3) wartość płatności dokonanych przez BGK na rzecz beneficjentów z tytułu wydatków ujętych w planach finansowych tych instytucji, w korespondencji z kontem 224;
- 4) wypłaty z budżetu środków europejskich, w korespondencji z kontem 224, oraz kwoty dotacji przekazanych przez instytucje pośredniczące oraz wdrażające na podstawie upoważnień i zgód wydanych przez Ministra (do wystawiania zleceń płatności w BGK), w korespondencji z kontem 230, koszty podróży służbowych osób niebędących pracownikami Ministerstwa, w korespondencji z kontem 240, oraz płatności za zobowiązania wynikające z faktur, w korespondencji z kontem 201.

Konto 228 – Rozliczenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi

Konto 228 służy do ewidencji i rozliczeń środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, innych niż środki europejskie.

Na stronie Wn konta 228 ujmuje się przeniesienie zrealizowanych wydatków ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi i środki przekazane na sfinansowanie wydatków realizowanych ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi innym jednostkom, w korespondencji z kontem 137.

Na stronie Ma konta 228 ujmuje się wpływ środków otrzymanych na sfinansowanie wydatków realizowanych ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi lub środki do przekazania innym jednostkom, w korespondencji z kontem 137.

Konto 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne

Konto 229 służy do ewidencji rozrachunków publicznoprawnych, w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, innych niż rozrachunki z budżetami.

Na stronie Wn konta 229 ujmuje się należności oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań z tytułu rozrachunków publicznoprawnych.

Na stronie Ma konta 229 ujmuje się zobowiązania, spłatę i zmniejszenie należności z tytułu rozrachunków publicznoprawnych.

Ewidencja analityczna do konta 229 zapewnia możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według tytułów rozrachunków oraz podmiotów, z którymi są dokonywane rozliczenia.

Konto 229 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Konto 230 – Rozliczenia z budżetem środków europejskich

Konto 230 służy do ewidencji operacji związanych z decyzjami lub umowami o dofinansowanie projektów zawieranymi przez instytucję koordynującą, zarządzającą lub pośredniczącą z beneficjentami realizującymi projekty finansowane z budżetu środków europejskich.

Na stronie Wn konta 230 ujmuje się w szczególności wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone oraz środki zwrócone za pośrednictwem BGK, w korespondencji z kontem 224.

Na stronie Ma konta 230 ujmuje się w szczególności wartość płatności dokonanych na rzecz beneficjentów przez BGK, w korespondencji z kontem 224.

Konto 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Konto 231 służy do ewidencji rozrachunków z tytułu wypłat wynagrodzeń pracownikom Ministerstwa i innym osobom fizycznym wykonującym pracę na podstawie umów cywilnoprawnych oraz wynagrodzeń osób wykonujących zadania na rzecz Ministra, którym na podstawie odrębnych przepisów przysługuje wynagrodzenie.

Na stronie Wn konta 231 ujmuje się w szczególności:

- 1) wypłaty pieniężne lub przelewy wynagrodzeń;
- 2) wypłaty zaliczek na poczet wynagrodzeń;
- 3) wartość wydanych świadczeń rzeczowych zaliczanych do wynagrodzeń;
- 4) potrącenia z wynagrodzenia obciążające pracownika Ministerstwa;
- 5) wartość brutto wynagrodzeń, która jest księgowana w korespondencji z kontami rozrachunkowymi, na których są księgowane poszczególne składniki wynagrodzeń.

Na stronie Ma konta 231 ujmuje się zobowiązania Ministerstwa z tytułu wynagrodzeń.

Ewidencja analityczna do konta 231 umożliwia ustalenie stanów należności i zobowiązań z tytułu wynagrodzeń i świadczeń rzeczowych zaliczonych do wynagrodzeń.

Konto 231 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań Ministerstwa z tytułu wynagrodzeń.

Konto 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami

Konto 234 służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników Ministerstwa z innych tytułów niż wynagrodzenia.

Na stronie Wn konta 234 ujmuje się w szczególności:

- 1) wypłacone pracownikom Ministerstwa zaliczki i sumy do rozliczenia na wydatki obciążające Ministerstwo;
- 2) należności od pracowników Ministerstwa z tytułu dokonanych przez Ministerstwo świadczeń odpłatnych;
- 3) należności z tytułu pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych;
- 4) należności i roszczenia od pracowników Ministerstwa z tytułu niedoborów i szkód;
- 5) zapłacone zobowiązania wobec pracowników Ministerstwa.

Na stronie Ma konta 234 ujmuje się w szczególności:

- 1) wydatki wyłożone przez pracowników Ministerstwa w imieniu Ministerstwa;
- 2) rozliczone zaliczki i zwroty środków pieniężnych;
- 3) wpływy należności od pracowników Ministerstwa;
- 4) spłatę pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Ewidencja analityczna do konta 234 umożliwia ustalenie stanu należności, roszczeń i zobowiązań w stosunku do poszczególnych pracowników Ministerstwa według tytułów rozrachunków.

Konto 234 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań wobec pracowników Ministerstwa.

Konto 240 – Pozostałe rozrachunki

Konta 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201–234, a także do rozliczenia należności z tytułu niedoborów i szkód.

Zaliczki z tytułu podróży służbowych wypłacone w walutach obcych osobom niebędącym pracownikami Ministerstwa ujmują się, do czasu ich rozliczenia, w równowartości waluty polskiej ustalonej przy wypłacie zaliczki.

Konto 240 służy również do ewidencji refundacji wydatków budżetowych poniesionych przez inną jednostkę na rzecz Ministerstwa na podstawie np.: noty obciążeniowej, rachunku lub faktury VAT.

Na stronie Wn konta 240 ujmują się powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a w zakresie dysponenta części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka – wypłacane zaliczki na zagraniczne podróże służbowe.

Na stronie Ma konta 240 ujmują się powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń, a w zakresie dysponenta części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka dodatkowo – rozliczenie udzielonych zaliczek na zagraniczne podróże służbowe.

Ewidencja analityczna do konta 240 zapewnia ustalenie stanu rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów.

Konto 240 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Konto 241 – Rozrachunki z pracownikami z tytułu wypłaty wynagrodzeń, innych płatności oraz rozliczenia z kontem depozytów odsetek i prowizji

Konto 241 służy do ewidencji rozrachunków z tytułu wypłat wynagrodzeń pracownikom Ministerstwa i innym osobom fizycznym wykonującym pracę na podstawie umów cywilnoprawnych oraz operacji na koncie depozytów.

W zakresie dysponenta trzeciego stopnia konto 241 służy do unikania podwójnego zapisu na koncie 231.

Na stronie Wn konta 241 ujmują się w szczególności:

- 1) wypłacone pracownikom Ministerstwa wynagrodzenia netto;
- 2) wypłacone kontrahentom odsetki od sum depozytowych;
- 3) rozrachunki z dysponentem części budżetowej dotyczące refundacji składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne osób wykonujących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych oraz refundacji wynagrodzeń pracowników Ministerstwa za udział w pracach ciał opiniodawczo-doradczych, zespołów i komisji działających przy Ministrze;
- 4) uregulowanie nieobowiązkowych potrąceń z wynagrodzeń.

Na stronie Ma konta 241 ujmują się w szczególności:

- 1) naliczone wynagrodzenia netto, w korespondencji z kontem 231;
- 2) naliczone odsetki i prowizje od sum depozytowych;

- 3) inne wpływy związane z rozliczeniami z dysponentem części budżetowej;
- 4) niewynikające z przepisów prawa naliczone potrącenia z wynagrodzeń, w tym z tytułu dodatkowych ubezpieczeń pracowników Ministerstwa.

Konto 241 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań z tytułu naliczonych wynagrodzeń netto oraz należnych kontrahentom odsetek od zabezpieczeń.

Konto 245 – Wpływy do wyjaśnienia

Konto 245 służy do ewidencji wpłaconych na rachunki bankowe Ministerstwa, a niewyjaśnionych kwot należności z tytułu dochodów budżetowych.

Na stronie Wn konta 245 ujmuje się w szczególności kwoty wyjaśnionych wpłat i ich zwroty.

Na stronie Ma konta 245 ujmuje się w szczególności kwoty niewyjaśnionych wpłat.

Konto 245 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan niewyjaśnionych wpłat z tytułu dochodów budżetowych.

Konto 290 – Odpisy aktualizujące należności

Konto 290 służy do ewidencji odpisów aktualizujących należności sporne i wątpliwe oraz odsetek od tych należności przypisanych a niewpłaconych.

Odpisy aktualizujące należności tworzy się w przypadku należności:

- 1) od dłużników postawionych w stan likwidacji albo w stan upadłości;
- 2) od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności;
- 3) kwestionowanych przez dłużnika oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – do wysokości należności niepokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem;
- 4) stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego – w wysokości tych kwot, do czasu ich otrzymania lub odpisania;
- 5) należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych, o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w przypadkach uzasadnionych rodzajem prowadzonej działalności lub strukturą dłużnika – w wysokości wiarygodnie oszacowanej kwoty odpisu, także ogólnego, na nieściągalne należności.

Na stronie Wn konta 290 ujmuje się zmniejszenie wartości odpisów aktualizujących należności, w korespondencji z kontem 760 w zakresie należności głównej lub z kontem 750 w zakresie odsetek.

Na stronie Ma konta 290 ujmuje się zwiększenie wartości odpisów aktualizujących należności, w korespondencji z kontem 761 w zakresie należności głównej lub z kontem 751 w zakresie odsetek.

Konto 290 może wykazywać saldo, które oznacza wartość odpisów aktualizujących należności.

Zespół 3 – Materiały i towary

Konta zespołu 3 służą do ewidencji zapasów materiałów oraz rozliczenia zakupu materiałów i usług.

Konto 300 – Rozliczenie zakupu

Konto 300 służy do ewidencji rozliczenia zakupu materiałów, towarów (artykułów spożywczych), robót i usług, a w szczególności do ustalenia wartości materiałów i towarów w drodze oraz wartości dostaw niefakturowanych.

Konto 300 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan dostaw w drodze (materiały i towary w drodze), a saldo Ma – stan dostaw lub usług niefakturowanych.

Konto 310 – Materiały

Konto 310 służy do ewidencji zapasów materiałów i artykułów spożywczych oraz umożliwia ustalenie wartości stanu zakupionych, lecz niezaużytych materiałów i artykułów spożywczych na koniec roku obrotowego.

Na stronie Wn konta 310 ujmuje się zwiększenie ilości i wartości stanu zapasu materiałów i artykułów spożywczych.

Na stronie Ma konta 310 ujmuje się zmniejszenia ilości i wartości stanu zapasu materiałów i artykułów spożywczych.

Konto 310 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan zapasów materiałów i artykułów spożywczych w cenach zakupu lub nabycia lub w stałych cenach ewidencyjnych.

Zespół 4 – Koszty według rodzajów i ich rozliczenie

Konta zespołu 4 służą do ewidencji kosztów w układzie rodzajowym i ich rozliczenia. Poniesione koszty ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich powstania, niezależnie od terminu ich zapłaty. Zmniejszenia uprzednio zaewidencjonowanych kosztów dokonuje się na podstawie dokumentów korygujących koszty, np. faktur korygujących.

Na kontach zespołu 4, zgodnie z odrębnymi przepisami, nie księguje się kosztów finansowanych z funduszy celowych i innych, kosztów inwestycji, pozostałych kosztów operacyjnych oraz kosztów operacji finansowych.

Ewidencję analityczną do kont zespołu 4 prowadzi się według podziałek klasyfikacji planu finansowego Ministerstwa oraz w przekrojach dostosowanych do potrzeb planowania i analiz oraz w sposób umożliwiający sporządzenie sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach, z wyjątkiem konta 400, dla którego ewidencja analityczna nie jest prowadzona według podziałek klasyfikacji planu finansowego Ministerstwa.

Na kontach zespołu 4, w celu zachowania zasady czystości obrotów, stosuje się dodatkowo techniczny zapis ujemny.

Konto 400 – Amortyzacja

Konto 400 służy do ewidencji naliczonych odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, od których odpisy umorzeniowe są dokonywane stopniowo według stawek amortyzacyjnych.

Na stronie Wn konta 400 ujmuje się naliczone odpisy amortyzacyjne.

Na stronie Ma konta 400 ujmuje się zmniejszenia odpisów amortyzacyjnych oraz przeniesienie, w końcu roku obrotowego, salda konta na wynik finansowy.

Konto 400 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które oznacza wysokość poniesionych kosztów amortyzacji.

Saldo konta 400 przenosi się, w końcu roku obrotowego, na konto 860.

Konto 401 – Zużycie materiałów i energii

Konto 401 służy do ewidencji kosztów zużycia materiałów i energii na cele działalności podstawowej, pomocniczej i ogólnego zarządu.

Na stronie Wn konta 401 ujmuje się poniesione koszty z tytułu zużycia materiałów i energii.

Na stronie Ma konta 401 ujmuje się zmniejszenie poniesionych kosztów z tytułu zużycia materiałów i energii oraz na dzień bilansowy przeniesienie salda poniesionych w ciągu roku obrotowego kosztów zużycia materiałów i energii na konto 860.

Konto 402 – Usługi obce

Konto 402 służy do ewidencji kosztów z tytułu usług obcych wykonywanych na rzecz działalności podstawowej Ministerstwa.

Na stronie Wn konta 402 ujmuje się poniesione koszty usług obcych.

Na stronie Ma konta 402 ujmuje się zmniejszenie poniesionych kosztów oraz na dzień bilansowy przeniesienie kosztów usług obcych na konto 860.

Konto 403 – Podatki i opłaty

Konto 403 służy do ewidencji w szczególności kosztów z tytułu podatku od nieruchomości, podatku od środków transportu, podatku od czynności cywilnoprawnych, opłat o charakterze podatkowym, opłaty skarbowej, sądowej i administracyjnej oraz składek i wpłat do organizacji międzynarodowych.

Na stronie Wn konta 403 ujmuje się poniesione koszty z wyżej wymienionych tytułów.

Na stronie Ma konta 403 ujmuje się zmniejszenie poniesionych kosztów oraz na dzień bilansowy – przeniesienie kosztów z tych tytułów na konto 860.

Konto 404 – Wynagrodzenia

Konto 404 służy do ewidencji kosztów działalności podstawowej z tytułu wynagrodzeń pracowników Ministerstwa i innych osób fizycznych wykonujących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych oraz osób wykonujących zadania na rzecz Ministra, którym na podstawie odrębnych przepisów przysługuje wynagrodzenie.

Na stronie Wn konta 404 ujmuje się kwotę należnego pracownikom Ministerstwa i innym osobom fizycznym wynagrodzenia brutto, tj. bez potrąceń z różnych tytułów dokonywanych z wynagrodzeń.

Na stronie Ma konta 404 ujmuje się korekty uprzednio zaewidencjonowanych kosztów działalności podstawowej z tytułu wynagrodzeń, a na dzień bilansowy przenosi się je na konto 860.

Konto 405 – Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia

Konto 405 służy do ewidencji kosztów działalności podstawowej z tytułu różnego rodzaju świadczeń na rzecz pracowników Ministerstwa i osób fizycznych wykonujących pracę odpowiednio na podstawie umów o pracę, umów o dzieło i innych umów, które nie są zaliczane do wynagrodzeń.

Na stronie Wn konta 405 ujmuje się poniesione koszty z tytułu ubezpieczeń społecznych i świadczeń na rzecz pracowników Ministerstwa i osób fizycznych wykonujących pracę odpowiednio na podstawie umów o pracę, umów o dzieło i innych umów, które nie są zaliczane do wynagrodzeń.

Na stronie Ma konta 405 ujmuje się zmniejszenie kosztów z tytułu ubezpieczenia społecznego i świadczeń na rzecz pracowników Ministerstwa i osób fizycznych wykonujących pracę odpowiednio na podstawie umów

o pracę, umów o dzieło i innych umów, które nie są zaliczane do wynagrodzeń, a na dzień bilansowy przenosi się je na konto 860.

Konto 409 – Pozostałe koszty rodzajowe

Konto 409 służy do ewidencji kosztów działalności podstawowej, które nie kwalifikują się do ujęcia na kontach 400–405. Na koncie 409 ujmuje się w szczególności zwroty kosztów używania przez pracowników Ministerstwa do celów służbowych samochodów osobowych niebędących własnością pracodawcy, koszty krajowych i zagranicznych podróży służbowych, koszty ubezpieczeń majątkowych i osobowych, świadczenia z tytułu wypadków przy pracy oraz inne koszty niezaliczane do kosztów działalności finansowej i pozostałych kosztów operacyjnych.

Na stronie Wn konta 409 ujmuje się poniesione koszty z wyżej wymienionych tytułów.

Na stronie Ma konta 409 ujmuje się zmniejszenie poniesionych kosztów z wyżej wymienionych tytułów, a na dzień bilansowy przenosi się je na konto 860.

Konto 490 – Rozliczenie kosztów

Konto 490 służy do ewidencji:

- 1) kosztów rozliczanych w czasie (w okresach późniejszych), które były ujęte na kontach 400–405 i 409 w wartości poniesionej, w korespondencji z kontem 640;
- 2) zmniejszeń rozliczeń międzyokresowych kosztów oraz rezerw tworzonych na koszty, w korespondencji z kontem 640.

Konto 490 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn lub Ma, które oznacza zmianę rozliczeń międzyokresowych w stosunku do stanu na początku roku obrotowego.

Saldo konta 490 przenosi się, w końcu roku obrotowego, na konto 860.

Zespół 6 – Produkty

Konto zespołu 6 służy do ewidencji kosztów rozliczonych w czasie.

Konto 640 – Rozliczenia międzyokresowe kosztów

Konto 640 służy do ewidencji kosztów przyszłych okresów (rozliczenia międzyokresowe czynne) oraz prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy (rozliczenia międzyokresowe bierne).

Na stronie Wn konta 640 ujmuje się koszty proste i złożone poniesione w okresie sprawozdawczym, a dotyczące przyszłych okresów, oraz koszty poniesione w okresie sprawozdawczym, w związku z którymi w poprzednich okresach dokonano rozliczenia międzyokresowego biernego kosztów.

Na stronie Ma konta 640 ujmuje się prawdopodobne zobowiązania przypadające na bieżący okres sprawozdawczy oraz wykazuje się zmniejszenia na podstawie not obciążeniowych rozliczających zaliczki ze środków europejskich i ze środków pochodzących z innych źródeł.

Konto 640 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn konta 640 oznacza koszty przyszłych okresów, a saldo Ma – stan prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy.

Zespół 7 – Przychody, dochody i koszty

Konta zespołu 7 służą do ewidencji przychodów i kosztów ich osiągnięcia z tytułu sprzedaży produktów, towarów, przychodów i kosztów operacji finansowych oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.

Konto 720 – Przychody z tytułu dochodów budżetowych

Konto 720 służy do ewidencji przychodów z tytułu dochodów budżetowych związanych bezpośrednio z podstawową działalnością Ministerstwa, w szczególności dochodów, do których zalicza się opłaty i inne dochody określone w przepisach prawa lub umowach.

Na stronie Wn konta 720 ujmuje się odpisy dochodów budżetowych.

Na stronie Ma konta 720 ujmuje się przychody z tytułu dochodów budżetowych.

Ewidencja analityczna do konta 720 zapewnia wyodrębnienie przychodów z tytułu dochodów budżetowych według pozycji planu finansowego Ministerstwa. W zakresie podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetowych ewidencja analityczna jest prowadzona według zasad rachunkowości podatkowej.

Saldo konta 720 przenosi się, w końcu roku obrotowego, na konto 860.

Na koniec roku konto 720 nie wykazuje salda.

Konto 750 – Przychody finansowe

Konto 750 służy do ewidencji przychodów finansowych niestanowiących dochodów budżetowych.

Na stronie Ma konta 750 ujmuje się przychody z tytułu operacji finansowych, w szczególności odsetki od udzielonych pożyczek, dyskonto przy zakupie weksli, czeków obcych i papierów wartościowych, odsetki za zwłokę w zapłacie należności oraz dodatnie różnice kursowe.

Ewidencja analityczna do konta 750 zapewnia wyodrębnienie przychodów finansowych z tytułu należnych odsetek od pożyczek i odsetek za zwłokę w zapłacie należności.

W końcu roku obrotowego przenosi się przychody finansowe na stronę Ma konta 860, w korespondencji ze stroną Wn konta 750.

Na koniec roku konto 750 nie wykazuje salda.

Konto 751 – Koszty finansowe

Konto 751 służy do ewidencji kosztów finansowych. Na stronie Wn konta 751 ujmuje się w szczególności odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań, z wyjątkiem obciążających środki trwałe w budowie, odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu operacji finansowych, dyskonto przy sprzedaży weksli, czeków obcych i papierów wartościowych, ujemne różnice kursowe, z wyjątkiem obciążających środki trwałe w budowie.

Ewidencja analityczna do konta 751 zapewnia wyodrębnienie kosztów operacji finansowych, w tym odsetek za zwłokę w zapłacie zobowiązań.

W końcu roku obrotowego przenosi się koszty operacji finansowych na stronę Wn konta 860, w korespondencji ze stroną Ma konta 751.

Na koniec roku konto 751 nie wykazuje salda.

Konto 760 – Pozostałe przychody operacyjne

Konto 760 służy do ewidencji przychodów niezwiązanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością Ministerstwa, w tym wszelkich innych przychodów niż podlegające ewidencji na kontach 720 i 750.

Na stronie Ma konta 760 ujmuje się w szczególności:

- 1) przychody ze sprzedaży środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz materiałów;
- 2) pozostałe przychody operacyjne, do których zalicza się w szczególności odpisane przedawnione zobowiązania, otrzymane odszkodowania, kary, nieodpłatnie otrzymane, w tym w drodze darowizny, rzeczowe aktywa obrotowe i zmniejszenia odpisów;
- 3) przychody o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie.

W końcu roku obrotowego pozostałe przychody operacyjne przenosi się na stronę Ma konta 860, w korespondencji ze stroną Wn konta 760.

Na koniec roku konto 760 nie wykazuje salda.

Konto 761 – Pozostałe koszty operacyjne

Konto 761 służy do ewidencji kosztów niezwiązanych bezpośrednio z podstawową działalnością Ministerstwa.

Na stronie Wn konta 761 ujmuje się w szczególności:

- 1) koszty osiągnięcia pozostałych przychodów w wartości cen zakupu lub nabycia materiałów;
- 2) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się w szczególności kary, odpisane przedawnione, umorzone i nieściągalne należności, odpisy aktualizujące należności, koszty postępowania spornego i egzekucyjnego oraz nieodpłatnie przekazane rzeczowe aktywa obrotowe, koszty o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie.

W końcu roku obrotowego przenosi się:

- 1) na stronę Wn konta 490 – koszty związane z zakupem i sprzedażą składników majątku, jeżeli zostały ujęte na koncie 761, w korespondencji ze stroną Ma konta 761;
- 2) na stronę Wn konta 860 pozostałe koszty operacyjne, w korespondencji ze stroną Ma konta 761.

Na koniec roku konto 761 nie wykazuje salda.

Zespół 8 – Fundusze, rezerwy i wynik finansowy

Konta zespołu 8 służą do ewidencji funduszy, wyniku finansowego, dotacji z budżetu, rezerw i rozliczeń międzyokresowych przychodów.

Konto 800 – Fundusz jednostki

Konto 800 służy do ewidencji równowartości aktywów trwałych i obrotowych Ministerstwa i ich zmian.

Na stronie Wn konta 800 ujmuje się zmniejszenia funduszu Ministerstwa, w szczególności:

- 1) przeksięgowanie, w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego, straty bilansowej roku ubiegłego z konta 860;
- 2) przeksięgowanie, pod datą sprawozdania budżetowego, zrealizowanych dochodów budżetowych z konta 222;
- 3) przeksięgowanie, w końcu roku obrotowego, dotacji z budżetu i środków budżetowych wykorzystanych na inwestycje z konta 810;
- 4) różnice z aktualizacji wyceny środków trwałych;

- 5) wartość sprzedanych, przekazanych nieodpłatnie oraz wniesionych w formie wkładu niepieniężnego (aportu) środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie;
- 6) wartość pasywów przejętych od zlikwidowanych jednostek;
- 7) wartość aktywów przekazanych w ramach centralnego zaopatrzenia.

Na stronie Ma konta 800 ujmuje się zwiększenia funduszu Ministerstwa, w szczególności:

- 1) przeksięgowanie, w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego, zysku bilansowego roku ubiegłego z konta 860;
- 2) przeksięgowanie, pod datą sprawozdania budżetowego, zrealizowanych wydatków budżetowych z konta 223;
- 3) przeksięgowanie, pod datą sprawozdania budżetowego, zrealizowanych wydatków środków europejskich z konta 227;
- 4) okresowe lub roczne przeniesienie zrealizowanych wydatków ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi z konta 228;
- 5) wpływ środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji;
- 6) różnice z aktualizacji środków trwałych;
- 7) nieodpłatne otrzymanie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych w budowie;
- 8) wartość aktywów przejętych od zlikwidowanych jednostek;
- 9) wartość aktywów otrzymanych w ramach centralnego zaopatrzenia.

Ewidencja analityczna do konta 800 umożliwia ustalenie przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu Ministerstwa.

Saldo konta 800 oznacza stan funduszu Ministerstwa.

Konto 810 – Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje

Konto 810 służy do ewidencji dotacji budżetowych, płatności z budżetu środków europejskich oraz środków z budżetu na inwestycje.

Na stronie Wn konta 810 ujmuje się:

- 1) wartość przekazanych dotacji budżetowych w części uznanej za wykorzystane lub rozliczone, w korespondencji z kontem 224; korekta rozliczenia dotacji jest ujmowana zapisem ujemnym lub dodatnim;
- 2) wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone, w korespondencji z kontem 224;
- 3) równowartość wydatków dokonanych przez Ministerstwo ze środków budżetu na finansowanie środków trwałych w budowie, zakupu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Na stronie Ma konta 810 ujmuje się przeksięgowanie, w końcu roku, salda konta 810 na konto 800.

Na koniec roku konto 810 nie wykazuje salda.

Konto 840 – Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów

Konto 840 służy do ewidencji przychodów zaliczanych do przyszłych okresów oraz innych rozliczeń międzyokresowych i rezerw.

Na stronie Wn konta 840 ujmuje się zmniejszenie lub rozwiązanie rezerwy oraz rozliczenie międzyokresowych przychodów przez zaliczenie ich do przychodów roku obrotowego.

Na stronie Ma konta 840 ujmuje się utworzenie i zwiększenie rezerwy oraz powstanie i zwiększenia rozliczeń międzyokresowych przychodów.

Ewidencja analityczna do konta 840 pozwala na ustalenie stanu:

- 1) rezerwy oraz przyczyn jej zwiększeń i zmniejszeń;
- 2) rozliczeń międzyokresowych przychodów z poszczególnych tytułów oraz przyczyn ich zwiększeń i zmniejszeń.

Konto 840 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan rezerw i rozliczeń międzyokresowych przychodów.

Konto 851 – Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

Konto 851 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Środki pieniężne tego funduszu, wyodrębnione na specjalnym rachunku bankowym, ujmuje się na koncie 135. Pozostałe środki majątkowe ujmuje się na odpowiednich kontach działalności podstawowej Ministerstwa, z wyjątkiem kosztów i przychodów podlegających sfinansowaniu z funduszu.

Ewidencja analityczna do konta 851 zapewnia wyodrębnienie:

- 1) stanu, zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, z podziałem według źródeł zwiększeń i kierunków zmniejszeń;
- 2) wysokości poniesionych kosztów i wysokości uzyskanych przychodów przez poszczególne rodzaje działalności socjalnej.

Saldo Ma konta 851 wyraża stan zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Konto 853 – Fundusze celowe

Konto 853 służy do ewidencji stanu, zwiększeń i zmniejszeń funduszy celowych oraz innych funduszy specjalnego przeznaczenia.

Na stronie Wn konta 853 ujmuje się koszty oraz inne niż koszty zmniejszenia funduszy.

Na stronie Ma konta 853 ujmuje się przychody oraz pozostałe zwiększenia funduszy.

Ewidencja analityczna do konta 853 pozwala na ustalenie zwiększeń i zmniejszeń oraz stanu każdego z funduszy oddzielnie.

Saldo Ma konta 853 oznacza stan funduszy celowych oraz innych funduszy specjalnego przeznaczenia.

Konto 860 – Wynik finansowy

Konto 860 służy do ustalania wyniku finansowego Ministerstwa.

Na stronie Wn konta 860 ujmuje się, na koniec roku obrotowego, sumę:

- 1) poniesionych kosztów, w korespondencji z kontami 400–405 i 409;
- 2) zmniejszeń stanu produktów oraz rozliczeń międzyokresowych w stosunku do stanu na początek roku, w korespondencji z kontem 490;
- 3) kosztów operacji finansowych, w korespondencji z kontem 751, oraz pozostałych kosztów operacyjnych, w korespondencji z kontem 761.

Na stronie Ma konta 860 ujmuje się, w końcu roku obrotowego, sumę:

- 1) uzyskanych przychodów, w korespondencji z poszczególnymi kontami zespołu 7;
- 2) zwiększeń stanu produktów oraz rozliczeń międzyokresowych w stosunku do stanu na początek roku, w korespondencji z kontem 490.

Saldo konta 860 oznacza na koniec roku obrotowego wynik finansowy Ministerstwa. Saldo Wn oznacza stratę netto, a saldo Ma – zysk netto. Saldo konta 860 jest przenoszone w roku następnym, pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego, na konto 800.

2. Konta pozabilansowe

Konto 902 – Konto pomocnicze – zapewnienie finansowania

Konto 902 służy do ewidencji zabezpieczenia środków finansowych w związku z akceptacją wniosków o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz wniosków o dokonanie zakupu.

Na stronie Ma konta 902 ujmuje się zabezpieczenie środków w planie finansowym Ministerstwa na podstawie wniosku o dokonanie zakupu zaakceptowanego przez właściwego głównego księgowego. Korekta jest dokonywana w przypadku różnicy pomiędzy kwotą ujętą we wniosku, a kwotą ujętą w umowie, oraz na podstawie informacji o wycofaniu wniosku o dokonanie zakupu przez komórkę organizacyjną, która sporządziła wniosek.

Konto 970 – Płatności ze środków europejskich

Konto 970 służy do ewidencji płatności dokonywanych przez BGK ze środków europejskich dysponenta części budżetowej i dysponenta trzeciego stopnia z rachunku ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Na stronie Wn konta 970 ujmuje się wartość zleceń płatności przekazanych przez instytucje lub inne upoważnione podmioty do BGK celem realizacji wydatków ze środków europejskich.

Na stronie Ma konta 970 ujmuje się równowartość zrealizowanych płatności przez BGK.

Konto 970 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość przekazanych zleceń płatności, oczekujących na realizację przez BGK.

Konto 971 – Zwroty płatności ze środków europejskich

Konto 971 służy do ewidencji zwrotów płatności ze środków europejskich, które wpłynęły na rachunek bankowy Ministerstwa w BGK.

Na stronie Ma konta 971 ujmuje się wartość poszczególnych zwrotów.

Ewidencja analityczna do konta 971 jest prowadzona według podziału na część, rozdział, paragraf, program operacyjny i rok, w którym dofinansowanie zostało udzielone.

Konto 972 – Nadpłacone zwroty wydatków z lat ubiegłych

Konto 972 służy do ewidencji nadpłaconych zwrotów wydatków zwróconych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w bieżącym roku i dotyczących zwrotów z lat ubiegłych.

Na stronie Ma konta 972 ujmuje się równowartość poszczególnych zwrotów.

Konto 973 – Należności ze środków europejskich

Konto 973 służy do ewidencji należności ze środków europejskich od jednostek, które otrzymały płatności ze środków europejskich.

Na stronie Ma konta 973 ujmuje się równowartość poszczególnych należności.

Na stronie Wn konta 973 ujmuje się spłatę poszczególnych należności.

Konto 976 – Wzajemne rozliczenia między jednostkami

Konto 976 służy do ewidencji kwot wynikających ze wzajemnych rozliczeń między jednostkami w celu sporządzenia łącznego sprawozdania finansowego.

Konto 977 – Pozabilansowa ewidencja nieprawidłowości w projektach unijnych ujawnionych po zakończeniu roku obrotowego (zmiany w zakresie kwalifikowalności, korekty finansowe, kary umowne), wydatki niekwalifikowalne

Konto 977 służy do ewidencji operacji, których treści nie da się zmienić w zamkniętych okresach, a zostały ujawnione okoliczności (w szczególności w drodze kontroli zewnętrznych) wymagające innego, niż to było zapisane w księgach rachunkowych, zaewidencjonowania danego wydatku w projekcie (zmiany kwalifikowalności). Na koncie 977 są ewidencjonowane kwoty środków uznanych za niekwalifikowalne przez Komisję Europejską, na podstawie pisemnych informacji przekazanych przez komórkę merytoryczną do komórki właściwej w zakresie obsługi finansowej dysponenta części budżetowych lub dysponenta trzeciego stopnia.

Konto 977 służy do ewidencji, w zakresie dysponenta części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka oraz w zakresie dysponenta trzeciego stopnia, wydatków ze środków budżetowych i europejskich uznanych za niekwalifikowalne.

Na stronie Wn konta 977, w zakresie dysponenta części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka oraz w zakresie dysponenta trzeciego stopnia, ujmuje się wydatki niekwalifikowalne w podziale na programy operacyjne i klasyfikację budżetową.

Konto 980 – Plan finansowy wydatków budżetowych

Konto 980 służy do ewidencji planu finansowego wydatków budżetowych.

Na stronie Wn konta 980 ujmuje się plan finansowy wydatków budżetowych oraz jego zmiany.

Na stronie Ma konta 980 ujmuje się:

- 1) równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych;
- 2) wartość planu niewygasających wydatków budżetowych do realizacji w roku następnym;
- 3) wartość planu niezrealizowanego i wygasłego.

Ewidencja analityczna do konta 980 jest prowadzona w szczegółowości planu finansowego wydatków budżetowych oraz planu budżetu zadaniowego i projektów unijnych.

Na koniec roku konto 980 nie wykazuje salda.

Konto 981 – Plan finansowy niewygasających wydatków

Konto 981 służy do ewidencji planu finansowego niewygasających wydatków budżetowych.

Na stronie Wn konta 981 ujmuje się plan finansowy niewygasających wydatków budżetowych.

Na stronie Ma konta 981 ujmuje się:

- 1) równowartość zrealizowanych wydatków budżetowych obciążających plan finansowy niewygasających wydatków budżetowych;
- 2) wartość planu niewygasających wydatków budżetowych w części niezrealizowanej lub wygasłej.

Ewidencja analityczna do konta 981 jest prowadzona w szczególności planu finansowego niewygasających wydatków budżetowych.

Na koniec roku konto 981 nie wykazuje salda.

Konto 982 – Plan wydatków środków europejskich

Konto 982 służy do ewidencji planu wydatków środków europejskich.

Na stronie Wn konta 982 ujmuje się plan wydatków środków europejskich oraz jego zmiany.

Na stronie Ma konta 982 ujmuje się w szczególności:

- 1) równowartość zrealizowanych wydatków środków europejskich;
- 2) wartość planu niezrealizowanego i wygasłego.

Ewidencja analityczna do konta 982 jest prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej, budżetu zadaniowego oraz projektów unijnych.

Konto 983 – Zaangażowanie wydatków środków europejskich roku bieżącego

Konto 983 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków środków europejskich na dany rok budżetowy.

Na stronie Wn konta 983 ujmuje się równowartość sfinansowanych wydatków środków europejskich w danym roku budżetowym.

Na stronie Ma konta 983 ujmuje się zaangażowanie wydatków w kwocie obciążającej plan finansowy Ministerstwa, wynikającej z decyzji Ministra, ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub zawartych umów o dofinansowanie projektów finansowanych z udziałem środków europejskich, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków tych środków w roku bieżącym.

Na koniec roku konto 983 nie wykazuje salda.

Konto 984 – Zaangażowanie wydatków środków europejskich przyszłych lat

Konto 984 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków środków europejskich przyszłych lat.

Na stronie Wn konta 984 ujmuje się równowartość zaangażowanych wydatków środków europejskich w latach poprzednich, a obciążających plan wydatków roku bieżącego Ministerstwa przeznaczonych do realizacji w roku bieżącym.

Na stronie Ma konta 984 ujmuje się wysokość zaangażowanych wydatków środków europejskich przyszłych lat.

Na koniec roku konto 984 wykazuje saldo Ma, które oznacza zaangażowanie wydatków środków europejskich przyszłych lat.

Konto 986 – Plan dochodów budżetowych

Konto 986 służy do ewidencji planu finansowego dochodów budżetowych dysponenta trzeciego stopnia.

Na stronie Wn konta 986 ujmuje się plan finansowy dochodów budżetowych.

Na koniec roku konto 986 może wykazywać saldo Wn, które oznacza plan dochodów budżetowych danego roku budżetowego.

Konto 992 – Zapewnienie finansowania lub dofinansowania z budżetu państwa

Konto 992 służy do ewidencji kwot ujętych w zapewnieniach finansowania lub dofinansowania wydatków, projektów i programów z budżetu państwa.

Na stronie Wn konta 992 ujmuje się kwoty udzielonego zapewnienia finansowania lub dofinansowania oraz wszelkie odpisy ujemne.

Na stronie Ma konta 992 ujmuje się przeniesienie kwot wynikających z zapewnienia finansowania lub dofinansowania na konto 980.

Konto 998 – Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego

Konto 998 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym Ministerstwa na dany rok budżetowy.

Na stronie Wn konta 998 ujmuje się:

- 1) równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym;
- 2) rozliczenie udzielonych dotacji;
- 3) równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego – według stanu na dzień 31 grudnia, w korespondencji z kontem 999;
- 4) równowartość sfinansowanych niewygasających wydatków.

Na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków budżetowych oraz niewygasających wydatków, tj. wartość umów, decyzji i innych dyspozycji, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym albo niewygasających wydatków.

Na stronie Ma konta 998, w zakresie dysponenta części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka oraz w zakresie dysponenta trzeciego stopnia, ujmuje się zaangażowanie wydatków, tj. wartość umów, decyzji i innych dyspozycji, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym. Kwoty zbiorcze z zestawień programów łącznikowych w podziale na rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej ujmuje się w ewidencji dysponenta części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka.

Ewidencja analityczna do konta 998, w zakresie dysponenta części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka oraz w zakresie dysponenta trzeciego stopnia, jest prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej właściwej dla danego zaangażowania.

Na koniec roku konto 998 nie wykazuje salda.

Konto 999 – Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat

Konto 999, w zakresie dysponenta części budżetowej 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka oraz w zakresie dysponenta trzeciego stopnia, służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat.

Na stronie Wn konta 999 ujmuje się równowartość zaangażowanych wydatków budżetowych w latach poprzednich, a obciążających plan finansowy roku bieżącego.

Na stronie Ma konta 999 ujmuje się wysokość zaangażowanych wydatków budżetowych lat przyszłych.

Ewidencja analityczna do konta 999 jest prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej właściwej dla danego zaangażowania.

Na koniec roku konto 999 może wykazywać saldo Ma, które oznacza zaangażowanie wydatków budżetowych lat przyszłych.